SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 76. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 25, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го КВІТНЯ 1989 Ч. 76. РІК XCVI.

В Лондоні молились за УКЦеркву в Україні

Лондон (УПВ). — У навечер'я приїзду до Англії Михаїла Горбачова біля 200 вірних Української Католицької Церкви й інших християн зійшлися на спільне моління за свободу Української Католицької Церкви в Україні та за релігійну свободу всіх інших віруючих в СССР.

Відбулося це спільне моління у формі Молебня в середу, 5-го квітня ц.р., о год. 6-ій вечора в українській католицькій катедрі Святої Родини у вигнанні. Вірних Англійської Католицької Церкви та вірних інших християнських віровизнань на це Богослужіння запрошено великим оголошенням на сторінках газети „Таймс", яке появилося 4-го квітня ц.р.

Єпископ Михайло Гринчишин, в асисті пароха української католицької катедри св. Родини у вигнанні о. Степана Драча та його сотрудника о. Романа Чоліи, відправив цей Молебень та відчитав привітальне слово Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського, в якому він пригадав про те, що вперше за 43 роки заблисла надія легалізації Української Католицької Церкви в Україні, що „наші вірні в Україні, завдяки Божій благодаті, зберегли в катакомбах живою віру ії насильницького знищення".

Патріярх Любачівський також закликав „молитися щодня за всіх віруючих в Україні та в цілому Совєтському Союзі: за католиків, православних, баптистів, євангеликів та всіх, хто хоче вільно сповідувати Бога. Помолімось, щоб всі вони знайшли в собі силу продовжувати боротьбу та щоб скоро настав день їх повної релігійної свободи".

Сам Молебень, як і справа Української Католицької Церкви в Україні, були широко розголошені англійською пресою за іншими засобами масової інформації: телевізійною мережею Бі-Бі-Сі, радіостанцією Бі-Бі-Сі та програмою Бі-Бі-Сі „Брекфест Телевіжен"; дві газети подали широкі звідомлення з цієї урочистості „Індепендент" і „Таймс". Широкі звідомлення подала також й католицька преса в Англії при тому подаючи обширні звідомлення про Українську Католицьку Церкву.

Християнсько-демократичний фронт вимагає незалежности України

Ню Йорк (УЦІС). — Василь Січко, голова Українського Християнсько-Демократичного Фронту, повідомив, що в неділю, 16-го квітня ц.р., у центрі Львова відбувся Молебень, на якому виступив Славко Кормелюк із заявою, що УХДФ „домагається незалежности України". Тим способом, сказав Кормелюк, „українці будуть вільним народом на власній землі". Це є обов'язком кожного українця свято шанувати національний прапор та герб Володимира Великого — тризуб".

Тисячі учасників цього Молебня гарячо привітали це становище, сказав Січко.

Також виступив під час Молебня Ігор Хорошилов з вимогою про побудову пам'ятника Митрополитові Андреєві Шептицькому в Україні. В листі УХДФ сказано: „Ми українці гордий народ і це наш обов'язок шанувати імена тих, яких вороги старалися викинути з історії". Нав'язуючи до Шептицького, він сказав, що Митрополит „надзвичайно багато зробив для народу". „Не дамо ворогові більше нагоди паплюжити славні імена в нашій історії".

Січко також повідомив, що в Естонії відбувся третій Форум естонської молоді, в якому взяли участь пластуни з України і УХДФ де їх тепло привітали. Естонська молодь прийняла резолюцію про створення національної армії та відмовлення від служби в армії поза межами рідної землі.

Пластуни підтримали цю резолюцію та естонську молодь кличем: „Хай живе вільна самостійна Естонія; Слава Естонії, слава героям!"

На кінець Січко поінформував, що 30-го квітня ц.р. відбудеться конференція в Тарту, на яку запрошено представників лише тих організацій та демократичних рухів, які стоять на самостійницьких позиціях.

Конґресмени виступили в обороні України і українців

Вашінґтон. — Конгресмен Билл Грін з 15-ої виборчої округи в Ню Йорку, який в минулому вже не раз давав докази своєї прихильности до українців і української проблеми, знову виступив в обороні переслідуваних українців. Тим разом він написав листа до генерального секретаря ЦК КП СС і голови Президії Верховної Ради СССР Михаїла Горбачова з проханням, щоб він поцікавився переслідуванням багатьох осіб в Україні.

„Численні українці були покарані і переслідувані тільки за те, що вони у свій спосіб підтримують справу гласности і перебудови, які, до речі, пропагує комуністична партія і уряд СССР, і домагаються збільшення демократичних свобод для населення Української ССР", — заявляє Б. Грін у своєму листі.

Численні конгресмени заявляють, що переслідування, включно до побиття, тимчасового придержання, або засуду на 15 діб, було помітне в Україні 19-го лютого ц.р., коли було заарештовано одного з керівників Народного Фронту України за Перебудову Івана Макара, який протестував проти притримання Єпископа Павла Василика і о. Сімкала з УКЦеркви.

Другим наглядним прикладом можуть послужити арешти, вивози в інші області чи притримання українських активістів під домашнім арештом напередодні приїзду до Львова М. Горбачова, з яким зустрічались тільки підібрані компартійні особи, і арешт української активістки Ірини Калинець, за зорганізування релігійної відправи з нагоди роковин об'єднання всіх українських земель.

Листа до М. Горбачова підписали ще 15 конгресменів, які погоджуються з конгресменом Б. Гріном, що немає причини до покарання людей, які відбувають мирні зібрання, чи висловлюють свою думку про ті чи інші справи публічно. Б. Грін додає, що всякі намагання силою відібрати конституційні права українців і заборонити їм свобідно висловлюватися є несправедливим потягненням, шкідливим також для політики гласности і перебудови, — каже згаданий конгресмен.

У Манілі вбили американського старшину

Маніля, Філіппіни. — У п'ятницю рано, 21-го квітня, комуністичні терористи вбили на окраїні Манілі полковника американської армії Джеймса Рова.

51-річний Дж. Ров у свій час воював у В'єтнамі, був захоплений у полон і пробув у концентраційному таборі від 1963 до 1968 року. Потім Ров втік з полону і, вернувшись у ЗСА, написав автобіографічну книжку „П'ять років в очікуванні свободи".

На Філіппінах полковник Ров служив у частинах, які займаються навчанням філіппінської армії.

Свідком вбивства Рова був касир однієї з бензинових станцій Тото Австрія. За його словами, до автомобіля, в якому сиділи Ров і його водій, до роздоріжжя під'їхало біле авто з пасажирами. Раптом ті, що сиділи в авті, опустили бокове скло і відкрили вогонь з автоматичних гвинтівок М-16. Автомобіль полковника звернув у сторону військової бази. Переслідувачі продовжували стріляти, а потім повернули назад і скрилися в невідомому напрямі.

Полковник Ров був вбитий наповал. Його водій-філіппінець доставлений у шпиталь з легкими пораненнями. Всього в авто полковника був зроблений 21 вистріл.

У перші години після замаху ні одна з організацій не взяла на себе відповідальности за вбивство. Однак мало хто сумнівається, що злочинці — філіппінські комуністи. У жовтні 1987 року комуністи вбили трьох американських військовослужбовців. Недавно вони відкрито заявили, що будуть вбивати американців доти, поки на території Філіппін залишається хоч одна військова база ЗСА.

Агентство Ассошієйтед Пресс повідомляє, що вбитий залишив родину — жінку і двоє дітей-підлітків. Це ж агентство нагадує, що у 1971 році після виходу в світ книги Рова, в якій він описав пекло комуністичних концтаборів у В'єтнамі, полковник служив у частинах, де військовослужбовців вчили, як боротися з терористами. Судячи з відгуків курсантів, Ров був відмінним інструктором.

Появилася збірка поезій С. Сапеляка

Джерзі Ситі, Н.Дж. — З Видавництва „Сучасність" цього року вийшла збірка поезій Степана Сапеляка п.з. „З гіркотою в камені". До цієї 160-сторінкової книжки з ілюстраціями Валерія Боднаря, вступне слово написав О.Борисенко, кольорову обкладинку виконав Григорій Гірчак, мистецьке оформлення Ігоря Боднаря.

Щоб познайомитись з автором збірки, то Степан Сапеляк, народжений 26-го березня 1951 року, був в'язнем совєтських концентраційних таборів; членом Української гельсінкської спілки, одним із засновників Української асоціяції незалежної творчої інтелігенції. Деякі з його творів вже були надруковані в Україні на сторінках неофіційних і незалежних публікацій „Український Вісник" (1987 ч. 9-10) і „Катедра" (1988, ч. 2).

Найновіша збірка поезій С.Сапеляка написана в ув'язненні, на засланні, а також, коли його вже звільнено.

Про творчість цього поета О.Борисенко каже таке: „Образ Сапеляка і не абстрактний і не невтральний, його фарби виразно національні, фольклорні, релігійні. Тут спектр широкий і вільний. Не кажу вже про князів, Гонту, Сковороду, Мазепу, Бояна і Кобзаря, похід Ігоря чи шаблю Мамая, але саму стилістику. Традиційна троїстість: три слова, три епітети, три метаморфози, три листки. Типово побудови псалмів біблійного стилю, вертепу, фольклорно-пісенні. Водночас така далека від традиції новітня стилістика: улюблений верлібр, коляж, монтаж кадрів".

Книжку, в ціні 10 американських долярів, можна набути в книгарнях, у видавництві чи його представництв: в Европі — „Sucasnist, Muller str. 33 Rgb., 8000 Munchen 5; у ЗСА і Канаді: Sucasnist, Mr. Y. Smyk, 744 Broad Str. Suite 1115-1116, Newark, N.J. 07102-3892.

Відзначать 15-ліття Товариства Св.Софія

Філядельфія. — Рада директорів Релігійного Товариства Св.Софія в суботу, 6-го травня ц.р., о год. 5-ій по полудні влаштовує у Ля-Салл університеті — Юньйон Болл Рум, 20-та вулиця і Олні авеню, святкування 15-річчя цього товариства.

У програмі святкувань: „П'ятнадцятиріччя товариства Св.Софія в ЗСА" — д-р Романа Навроцька, „За довго завтрашнього дня" — проф. Леонід Рудницький, „Релігійний рух в Україні" — Йосип Тереля. Програмою свята вестиме проф. Альберт Кіпа, датки 35 дол. від особи. Весь дохід призначений на допомогу Церкві в Україні.

Х. Петровська дасть концерт в Ню Йорку

Ню Йорк. — У четвер, 4-го травня ц.р., о год. 8-ій вечора тут в залі Меркін виступить з концертом музики XX століття світової слави канадська піяністка українського роду Христина Петровська. В програму концерту будуть включені твори таких композиторів як Генрі Ковелл, Тору Такеміцу, Дейвид день Тредічі, Гіорґі Лігеті, Анн Совтгерн, Ловелл Ліберман, Фредрік Ржевскі та світову прем'єру нової композиції створеної спеціяльно для піяністки Х.Петровської на замовлення Канадської ради у молодої талановитої канадської композиторки Алексіни Луї.

Х. Петровська

Х. Петровська втішається міжнародною репутацією важливого інтерпретатора музики XX століття, як й піяністкою небуденного таланту. Вона уроджена Оттави, а музичну освіту здобула, як степендистка нюйоркської школи Джуллірд, де й дебютувала в 14 років, заслуживши собі назву „прометеївського таланту". Здобуває одну з нагород у першому міжнародному американському музичному конкурсі в Кеннеді Центрі у Вашінгтоні, а опісля широко концертує в Північній Америці та Европі. Повернувшись у 1979 році на стале перебування до Канади після довголітнього перебування в Ню Йорку та Европі, вона стає одною з найбільш популярних канадських піністок. До її виступів по радіо і телевізії прислухалися на всіх континентах, а зокрема у Північній Америці, Европі, СССР, Близькому Сході та Греції.

Квитки вступу на концерт по 12 дол., а для пенсіонерів і студентів по 6 дол., можна купити в касі концертової залі Меркін (212) 362-8719. За точнішими інформаціями в справі концерту можна телефонувати на число: (212) 769-0133.

Уродженець Бразилії розказує про життя українців

Джерзі Ситі, Н. Дж. (ХВФ). — Редакційна праця ніколи не буває нудною, години дня пробігають чомусь лаштою швидко, а з ними дні, тижні, місяці. Усе ж таки бувають особливі дні, а це тоді, коли приходять до нас на відвідини різні гості. Цим разом завітав до редакції здалека, бо аж з Бразилії, о.Василь Цимбалістий в товаристві приятеля Василя Сосяка, щоб поділитися на сторінках „Свободи" з читачами розповіддю про успіхи, браки, осяги та недоліки української громади в Бразилії.

Отець В. Цимбалістий (справа) і В. Сосяк в редакції „Свободи".

Отець В. Цимбалістий сам уроджене Бразилії, там закінчив початкову і середню освіту, як і вищі студії з журналістики в університеті Сао Павльо, а теологію у Римі. Душпастирює уже біля 18 років, з них шість останніх років був парохом у Пруденгополісі, де зумів зорганізувати багато цікавих та потрібних почнинів для своїх парафіян та цілої української громади.

Одначе нині найважливішою справою серед української громади чи радше для української громади в Бразилії на думку о.В.Цимбалістого, є Земельний комітет. Тут отець розповідає про перші почини цього комітету, що його він започаткував у Пруденгополісі при співпраці о.Петра Бальцера, який, перебуваючи в травні 1985 року в ЗСА, зумів цю ідею — допомоги ближньому переконливо перевести в життя серед української громади ЗСА. Досі прибілизно 130 родин, за посередництвом (ЗУАДК) Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, отримали земельні наділи, котрі згодом можуть стати їхньою власністю. Праця чи радше допомога цього комітету полягає в тому, що потребуюча родина звертається за допомогою, з пропозицією обраної поблизу свого місця замешкання ділянки землі, що її для даної родини цей комітет закуповує. Ділянка землі на протязі п'ятьох років може стати власністю, сплачуючи ціну даної ділянки грішми чи продуктами вартости 40 мішків квасолі, від одного анкера (приблизно 2,4 гектара) по 50 кг., ціну котрого устійнюється на базі ринкової ціни в даному часі.

Терміни набуття землі на власність можна продовжити, якщо родина не в силі

(Закінчення на ст. 8-ій)

У СВІТІ

КОРЕСПОНДЕНТ АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомив із Ель Сальвадору, що там загинув генеральний прокуратор Роберто Гарсія Альвадора від вибуху бомби підкладеної у його автомобіль. Формально ніхто не взяв на себе відповідальности за вбивство, але ніхто не сумнівається, що атентат виконали марксистські підпільники, які ось уже восьмий рік ведуть війну проти легального уряду. Згаданий прокуратор належав політично до коаліції правих партій, АРЕНА, яка здобула перемогу в цьогорічних виборах. Новий президент Альфредо Крістіяні, який перебере владу від теперішнього президента Хозе Наполеона Дуарте 1-го липня цього року, засудив терористичний акт комуністів і заявив, що державна служба безпеки повинна розкрити заговір на життя державного керівника. Недавно також вибухла бомба коло хати віцепрезидента Франческо Морени, але крім матеріяльних шкод, ніхто не постраждав фізично.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ, 20-ГО КВІТНЯ ц.р., Папа Іван Павло II прийняв на приватній авдієнції Леха Валенсу, голову вільної профспілки „Солідарність", яку, після довших внутрішніх переговорів між представниками уряду і профспілки, знову легалізували. Папа заявив Валенсі, що молився і буде молитися далі за успіх тількищо переведених в Польщі корисних змін і демократичних реформ. Авдієнція тривала пів години без присутности інших ватиканських членів курії. Після того Валенса відвідав шпиталь де лікувався Папа після поранення і заявив кореспондентам через перекладача, що „тут лікувався той, що спас нашу профспілку". При кінці авдієнції до Папи і Валенси приєднались його дружина Данута і кілька активістів „Солідарности". Валенса перебуває в Римі на запрошення італійських профспілок.

СТУДЕНТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ в Китайській Народній Республіці продовжуються. Центром демонстрацій є, очевидно, Пекін і Шанхай, але також в інших містах студентська молодь домагається введення в Китаю демократичних свобод, зокрема свободи слова, зібрань, преси тощо. Кореспондент агентства Ассошієйтед Пресс Кеті Вілгелмс інформує, що студенти називали поліціянтів „фашистами", „бандитами" та іншими епітетами. Поліція в Пекіні, у відміну до брутальної поведінки КГБ і міліції в Україні і Грузії, поводилася спокійно і охоронялa тільки ті об'єкти, які намагались до компртії чи уряду.

МАДЯРСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ агентство МТІ повідомило, що 35 румунів забарикадувались у вагоні поспішного поїзду, так званого европейського експресу, першою зупинкою якого мав бути Відень. На кордоні поїзд зупинили військові і поліційні частини, відчепили вагон від поїзду і розпочались переговори з румунськими втікачами, які хотіли в такий спосіб видістатись на Захід. Побачивши безвихідну ситуацію втікачі здались в руки прикордонників. Покищо ніхто не знає, яка їхня доля, але взявши до уваги існуючу в Румунії тоталітарну систему, врікачі напевно будуть засуджені на різні речені покарання.

З ПРИВОДУ ВІДЗНАЧЕННЯ 1000-річчя з дня народження Адольфа Гітлера відбулись в Австрії і Західній Німеччині незначні мітинги і маніфестації неонацистів і прихильників фашистського руху, але до жадних конфліктів не дохолило, ані між ними і противниками фашистського руху, ані між неонацистами і поліцією. Поліція в Австрії вирішила закрити всі дороги, які ведуть до малого містечка Бравнав, де 100 років тому народився Гітлер.

ЖИДІВСЬКИМ АКТИВІСТАМ в Москві не дали дозволу на відбуття демонстрацій протесту проти діяльности офіційного антисіоністського комітету. Запланована демонстрація була категорично заборонена міськими властями, які покликались на прийнятий 10-го квітня новий закон, який забороняє „дискредитацію", „образу" і „наклепи" на совєтських високих керівників і урядові чи партійні установи. За неофіційне відбуття демонстрації учасників і організаторів можуть покарати тюремними карами і грошовою гривною до 2,000 карбованців кожного. Натан Щаранський, який осілий в Ізраїлі „Сіоністський форум для розгляду проблем совєтського жидівства", розмовляв телефоном в цій й інших справах з академіком Андреєм Д. Сахаровим. А. Сахаров мав сказати, — пише ізраїльська газета „Джерусалем Пост", — що теперішній закон ще гірший від попереднього. Він додав, що ситуація в СССР дещо змінилася на гірше у зв'язку з подіями в Грузії.

В Ню Йорку помер Л. Пришляк

Ню Йорк. — У четвер, 20-го квітня 1989 року, у вечірніх годинах, тут у місцевій лікарні помер на 77-му році життя після короткої тяжкої сердечної недуги лісник Лев Пришляк.

Він був довголітнім секретарем нюйоркського відділу СУК „Провидіння", членом Контрольної комісії Головного Уряду тієї установи, головою Округи, членом Головної Управи і Відділу ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку, фінансовим референтом школи українознавства при „Самопомочі" членом 2-го Відділу ООЧСУ й багатьох інших організацій, довголітнім прикладним парафіянином церкви св. Юра.

Панахиди правились в суботу й неділю, 22-го і 23-го квітня ц.р. в похоронному заведенні Петра Яреми, а похорон відбувся у понеділок, 24-го квітня, до церкви св. Духа і на цвинтар св. Духа в Гемтонбургу, Н.Й.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ РОЗПОЧАТО сенатські переслухання та вглядів в причини та наслідки розливу нафтової ропи з нафтоналивного судна Екзон Вальдез біля побережжя Аляски в затоці Принса і Вілліяма. Першу сесію цих переслухань заповнили обвинувачення сенатських і офіційних урядових чинників оливної індустрії, яку обвинувачують в дуже кволому відгуку на аварію, а також в самозадоволенні, недостатньому плянуванні та браку відповідного приладдя. Найбільш гостра критика прозвучала з уст секретаря Департаменту транспортації Самюеля Скіннера, який заявив, що індустрія не має навіть загальних плянів як діяти в такій ситуації.

ПРАВИЛЬНО ТВЕРДЯТЬ вашінгтонські експерти, що сенаторам і конгресменам не приносять політичної слави їхні намагання зменшити державний бюджет і саме тому це так важко приходиться. Все ж таки при допомозі деяких бухгальтерських хитро-мудрих поправок і незначних зменшень Конгрес і президент Джордж Буш дійшли до згоди в справі цьогорічного дефіциту до 100 біл. дол., як цього вимагає закон. Але аналітики уважають, що в майбутньому не обійдеться без піднесення податків.

У ВАШІНҐТОНІ АРХІТЕКТ реставрації Капітолю Джордж Вайт, відкриваючи збірку фондів на відновлення цієї будівлі, заявив, що початок відновлення розпічнеться від бронзової статуї, що знаходиться на бані Капітолю, яку офіційно називають „Озброєна Свобода". Статуя важить 14,985 фунтів і є висока на 19 стіп і 6 інчів, а поставлено її 2-го грудня 1863 року. Від тої пори її „ніхто не торкався", але відновлюючи минулого літа баню, завважено, що статуя знаходиться в дуже поганому стані.

УРЯД ЗСА ОФІЦІЙНО ОГОЛОСИВ свої спостереження щодо підготови виборів у Панамі, запланованих на 7-го травня ц.р., в яких говориться про те, що теперішній уряд Панами робить різні заходи, щоби забезпечити вислідм виборів у свою користь, тобто наново обрати тих, що всеціло підтримують генерала Мануеля Антонія Норієґу. Чиновники Державного департаменту заявили, що повною парою проходить маніпуляція реєстрування голосуючих, роблять труднощі опонентам теперішнього режиму та дають додаткове право голосування тим, що підтримують режим. Власті також погрожують державним урядовцям, щоби голосували за офіційними кандидатами, застрашують кандидатів опозиції. Значно зменшено число міжнародніх обсерваторів, які мають слідкувати за виборами.

НА РОЗПРАВІ ПІДПОЛКОВНИКА Олівера Норта закінчено всі зізнання та перепитування свідків, як й заключні промови до лави присяжних прокуратури і оборони. Після двогодинних інструкцій лаві присяжних суддею Гергардом Гесселом справу віддано до вирішення лаві присяжних.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ і Великобританія погодилися не настоювати на тому, щоб уряд Федеративної Республіки Німеччини заінсталював в себе частину нових близькосяглих ракет з атомовими головками, які мали б бути частиною нового змодернізованого озброєння збройних сил НАТО. До цієї справи керівники трьох урядів повернуться аж після парляментарних виборів в Західній Німеччині, запланованих на осінь 1990 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00 на півроку $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Імпорт із ЗСА до СССР „люксусового" товару

Кажуть інколи, що в „Америці все можливе". Але в Америці нікому ніколи не снилися такі диковинні події і явища, які можливі тільки в Совєтському Союзі. Як уже подано у „Свободі" вістку (ч. 71 з 18-го квітня ц. р.) мало в СССР поширений тижневик „Арґументи і Факти" приніс інтерв'ю з заступником міністра торгівлі СССР С. Ю. Сарухановим, в якому він виявив, що совєтський уряд рішив видаткувати 5 більйонів твердої валюти на імпортування головно зі Західньої Німеччини та Японії різних товарів найпершої потреби. Список цих товарів, що їх подав московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Билл Келлер у цьому щоденнику 17-го ц. р., — просто гумористичний. Виходить, що в крамницях СССР нема і що, мабуть мешканці большевицького раю не знають про існування таких „люксусів", як порошок до прання білизни, як дівочі чобітки, бритвочки до голення, які якщо і є то поганої якости, та іншого цього роду товару. Із названих і подібних продуктів закуплено вже по кілька мільйонів кожного такого „люксусу", щоб його розподілити на велетенському просторі імперії від Балтики по Тихий океан. Мільйонові цифри кожного такого продукту виглядають імпозантно, але зваживши існування сотень тисяч крамниць — треба сумніватися, чи кожний з отих крамів збережеться на полицях довше, як кілька днів.

Справа має не тільки економічний, але й політичний аспект. Дотепер Міхаіл Ґорбачов і його речники запевняли й заспокоювали своїх громадян, що як тільки розгорнеться перебудова, то порожні полиці у крамницях заповняться, наче за помахом чудодійної палички. Чудес в економіці нема. У сільсько-господарському секторі ніби скасовано радгоспи і колгоспи та привернено приватну власність на „виарендовану від держави" землю з правом досмертного користування і передачі потомкам. У теорії це звучить гарно, у практиці сільське господарство не воскресло, бо за Сталіна винищено цілу хліборобську верству, колгоспні селяни почувалися завжди панщизняними робітниками і раптом, через ніч, не можна защепити приватним малим землевласникам любови до ріллі, без якої та земля, яку колись любив хлібороб, не даватиме плодів. Отож далі існує карткова система на м'ясо, масло, та ще й поширено її на цукор, бо коли піднесено ціни на горілку, то цукор із великих цукроварень зник, бо його розкуплюють фабриканти самогону.

І перебудова не зупинила дальшої вже традиційної, закупівлі зерна і збіжжя у демократичних „капіталістів". Політичне вістря у зрозумілому зрості невдоволення і ремствування найширших кіл різнонаціональної маси громадян СССР. Найвищі державно-партійні чинники рішили принаймні покищо виректися надії на побільшену і кращу продукцію фабрик. Роками вони зацитькували невдоволених громадян, а тепер вирішили заспокоїти їх імпортом товарів із-за кордону. За Петра Першого дивувалися такій реформі, як примусове стриження борід боярів, щоб навести на них „культурний" вигляд, та й дивувалися реформі в ділянці словництва із масовою крадіжжю чужих, головно німецьких назв: „парикмахер", „бутерброд", „велосипед", „вокзал", т. п. Німецькі та японські торговельні фірми вдоволені, що мають ринок збуту, але напевне думають про життєвий рівень в СССР так, як люди у всьому вільному світі. „Ню Йорк Таймс" не подав, чи не закуплено кількох мільйонів згорток туалетового паперу, бо це теж люксус, що його трудно дістати навіть на чорному ринку. Навіть у Польщі його не видати, а Польща при всій своїй економічній мізерії таки своїми крамницями стоїть куди краще за совєтські.

Імпортування предметів першої потреби зі закордону до СССР — це черговий удар по марксизмі. Де подівся марксистський принцип про державницький однопартійний монополь на всю продукцію і розподіл?! І навіщо надалі називати себе марксистами і чому не „розвінчати" його так, як це зроблено вже двічі із Сталіном?!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Михайло Кучер

БАНДУРА — „НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ"

В історії ЧК-ОГПУ-НКВД-МҐБ СССР відомі чотири секретні директиви. Інколи вони існували в усній формі, інколи в писаній. Фактично було їх значно більше.

З 1937 року вже відома секретна директива НКВД СССР. Вона була розіслана всім обласним, крайовим і районовим відділам НКВД. Директива була дозволом вжити засоби фізичного впливу (биття і тортури) на арештованих за „контрреволюційні дії".

Два роки пізніше Сталін і Жданов потвердили інструкцію. Політбюро ЦК ВКП(б) санкціонувало приміння тортур у совєтських органах безпеки. Ось зміст телеграми з того приводу: „ЦК ВКП(б) пояснює, що застосування методів фізичного впливу в практиці НКВД, починаючи з 1937 року було дозволене ЦК ВКП(б), що всі буржуазні розвідки застосовують методи фізичного впливу щодо представників соціялістичного пролетаріяту і при тому застосовують ці методи в самій огидній формі. Постає питання, чому соціялістичні органи державної безпеки мають бути більш гуманними у відношенні до скажених агентів буржуазії, заклятих ворогів працюючої кляси і колгоспників?"

ЦК ВКП(б) вважає, що методи фізичного впливу повинні бути застосовані у відношенні до відомих і виявлених ворогів народу і в тому розумінні розглядаються, як дозволені". Підписано: Сталін, Жданов, 20-го січня 1939 р."

1949 року секретна директива міністра державної безпеки СССР повідомила про термінове оформлення повторних справ слідства на всіх без винятку особах, що їх судили в минулому і які вже відбули покарання за „контрреволюційні злочини". Далі згадано всі статті 58 УК РСФСР і відповідні кодекси союзних республік без наявности нових компромітуючих матеріялів на такі особи. Оформляти справи треба за постановою про безтермінове заслання даної категорії осіб.

Усі такі справи за відсутністю законних основ оформлювалися слідчими і оперативними робітниками МҐБ на основі попередніх статтів УК, згідно з якими людина вже відбула кару з доданням номера із статті директиви МҐБ СССР з 1949 року. Такі справи і самі в'язні називалися в органах МҐБ „директиви".

1954 року була видана секретна директива КҐБ СССР, відома під назвою „47 хворіб". Її розіслано всім територіяльним органам безпеки СССР — КҐБ, як домомога для дальшого заховання злочинів органів державної безпеки СССР за минулі десятиліття. В тій директиві перераховувалися „медичні причини смерті" розстріл розстріляних органами НКВД-МҐБ. За тою директивою рідню розстріляних повідомляли так „10 років без права переписки".

Коли почалася акція реабілітації, замість правдивої інформації про долю розстріляних органами КҐБ рідню розстріляних повідомляли брехнею „мирної" смерти. Дата смерти, звичайно, була вигадана, але не було сказано про місце смерти та поховання. „Хвороби" були від „пневмонії до інфаркта міокарда".

В інструкції було перераховано 47 причин „природної" смерти. Так злочинною інструкцією було списано з рахунку мільйони громадян СССР, пляново вбитих у підвалах в'язниць органами державної безпеки СССР в ім'я політичних завдань, які ставила партія перед „органами".

Стала відома тепер секретна директива з 1960 року за підписом голови КҐБ Шелепіна про знищення архівних справ, що зберігалися в територіяльних управліннях КҐБ.

Тут підемо трохи в минуле. 1941 року зараз після 22-го червня (війна) шифром Народного Комісаріяту внутрішніх справ СССР наказано вивезли „цілком секретні документи минулих років і всі види тайних картотек в Омск". Це місто було вибрано для дислокації всесоюзного архіву НКВД СССР.

В роках 1941-43 в Омску була зроблена картотека, в якій були всі відомості про репресованих органами державної безпеки. Після війни Міністерство державної безпеки вирішило розформувати омський архів і справи розіслати по краях і республіках. Центральну картотеку вислано до Москви в 1-ий спеціяльний відділ МВД СССР. Можливо, що картотеку знищено при кінці війни.

У 60-ті роки Шелепін видав директиву про спалення секретних відомостей. У „секретні" зараховано матеріяли про донощиків (освидомителей), матеріяли підслухування.

У директиві КҐБ СССР 1960 року наказано палити все — „крім матеріялів, які мають незаперечну наукову вартість, історичну, або культурну". Тоді власне мешканці Полтави питали владу, що і хто палить, бо понад деревами літали білі листки паперу, які розсипалися порохом коли до них доторкнутися. Влада чимось обманула жителів Полтави, але спалення продовжувалося тільки більше обережно. Вдалося спалити оперативну скаргу на колектив Обласного етнографічного музею. При справі були фотографії довоєнних експонатів українського національного побуту. Були і доноси про „бужуазний націоналізм".

У цій же Полтаві була арештована органами НКВД ціла капеля бандуристів за „ворожу націоналістичну аґітацію шляхом виконання українських народних пісень з ужиттям націоналістичного інструменту бандури".

Тепер потрібно негайно опублікувати імена всіх загинулих в підвалах НКВД-КҐБ, в таборах ҐУЛаґу. Виявити всю технологію масових вбивств за всі роки.

До того „Експрес-хроніка" ч. 49 повідомила про знищення на березі річки Обь томської области старого цвинтаря, де поховано жертви репресій. Кладовище розмила вода річки 1979 року, сліди поховання (кості, рештки вбрання) знищено бульдозерами і водометами. На тому цвинтарі поховано жертви розстрілів вже після війни.

Одначе залишилися і проявляються сили спротиву. Коли у Вірменії виникла боротьба за Карабах восени 1988 року і оголошено голодівку в столиці появились 23 танки з метою розігнати голодуючих і тих, хто їм співчував своєю присутністю на демонстраціі.

До голодуючих приєднався єпископ Грецької Православної Церкви Христофор Алмалаїдзе. Священик Ростом Лордкіпанідзе причащав голодуючих. Влада послала танки. Дорогу їм перегородили легкі пасажирські авта жителів міста. Але легка машина — не перепона для танків. Тоді проти танків виступив Патріярх Грецької Православної Церкви Ілля II. Повільно наближався до танків. Танки стали, повернули і від'їхали.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Оксана Б. Соколик

Конференція учителів музики в Онтаріо

У місті Кінґстоні, Онтаріо, відбулася конференція реєстрованих онтарійських учителів музики. Конференції, які відбуваються щороку під час шкільних березневих вакацій, приготовляє „Онтеріо реджістерд мюзік тічерс асосієйшен". Ця професійна організація існує вже 60 років, і це була 58-ма конференція. Організація має в Онтаріо 37 відділів і понад 1,100 членів. На конференцію приїздять делеґати відділів і всі, кого цікавить музика. Онтарійська асоціяція є членом Канадської федерації асоціяцій учителів музики, до якої належать подібні організації усіх провінцій Канади.

Цьогорічна конференція у Кінґстоні була коротка, тільки дводенна. В програму входив концерт, музичні „воркшапс", змагання студентів музики за першенство Онтарія, та наради асоціяції.

Доповідачами на цій конференції були дуо-піяністи Люба і Іриней Жуки, які також дали знаменитий концерт для присутніх. Люба Жук є професором музики в університеті МекҐіл в Монтреалі, Іриней вчить музику в Квінс університеті в Кінґстоні. Вони знані нашій громаді та канадським слухачам з концертів на два фортепіяни. Також виступали з концертами поза Канадою. Рівно ж знані з того, що завжди включають у свою програму твори, українських та канадських композиторів. Не раз замовляють у композитора новий твір, а часто композитори їм присвячують свої твори для двох фортепіянів. Так було і цим разом.

Люба і Іриней Жук виконали „Рондо Вілажоаз" канадського композитора Клермон Пепена. Твір оригінально написаний для оркестри, композитор переписав сам для двох фортепіянів для Люби і Іринея. Твір повний радости та темпераменту Жуки виконали знаменито. Наступний твір „Вступ і Рондо" оп. 5 Гуммеля виконали піяністи з технічною прецизністю та прозорістю, стильово. „Сонатіна" оп. 20 на українські народні мелодії Ігоря Білогруда зачарувала слухачів! Третя частина на мелодію „Дощик, дощик" слухалася з насолодою! На замовлення Жуків Кліфорд Кролі написав „Три відтіні темноти". В цій фантазії відтінів Жуки створили дуже гарну атмосферу. На закінчення програми виконавці заграли симфонічну поему Ліста „Мазепа", що її композитор сам переписав для двох фортепіянів. Учителі музики, стоячи, домагалися наддатків. Темпераментний „Бразилійський танок" канадського композитора Роже Матона захопив слухачів ще більше, і Жуки мусіли заграти ще „Варіяції на тему Паґаніні" Вітольда Лютославського.

На викладах Люба і Іриней обговорювали репертуар для двох фортепіянів та для одного фортепіяну на чотири руки. Тут також рекомендували учителям твори українських композиторів. У змаганнях за першенство Онтарія, в якому беруть участь старші студенти (молодша категорія) та студенти університетів (старша категорія), Жуки були окремо членами жюрі. Приємно було, що першенство студентів, університету виграла співачка Аделя Козак з Торонто, українського походження. Вона виграла концертне турне по Онтаріо.

Онтарійська асоціяція також видає квартальник „НОУТС". Він інформує про загальні музичні справи своїх читачів, як і про діяльність поодиноких відділів. В одному з чисел минулого року була стаття „Ви можете помогти колезі". Це була стаття про Миколу Горбаля, поета, композитора та учителя музики. Про його незавидну долю у Пермському таборі, та чому і на, як довго він туди попав. Онтарійська екзекутива асоціяції учителів музики заохочувала своїх членів та поодинокі відділи писати листи розради М. Ґорбалеві. Також нашому міністрові закордонних спра Дж. Кларкові та Ґорбачову. В осінньому числі „НОУТС" появилася радісна вістка, що Горбаля звільнили, що він вже є зі своєю родиною у Києві, та подяка тим всім, що писала листи.

Це малий приклад праці Асоціяції онтарійський учителів музики, яка є можлива тому, що в екзекутиві товариства три роки (максимум часу) працювала українка.

Мирон Куропась

УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКІ ВІДНОСИНИ І ЗАГУБЛЕНИЙ ЛЕҐІОН

Від років говорять українці про потребу наладнання українсько-жидівських відносин за допомогою діялогу.

Діялог, вони переконували, заведе до кращого взаємного порозуміння.

Деякі оптимісти серед українців навіть започаткували такий діялог, але лише на те, щоб ствердити, що зацікавлення жидів є дуже мале, а „діялог" зменшився до „монологу", або, що приходив застій, коли певні „дражливі проблеми" були порушені.

Один українець, який, як виглядає, переборов усі ці труднощі – це проф. Петро Потічний. Він разом з товаришем праці, професором МекМастер університету Говардом Астером, приготовив програму про відносини українсько-жидівські до конференцій, що відбулися в 1982 році під назвою „Жидівсько-українські відносини: дві самотності". Доповіді вказували на те, що хоча українці і жиди жили від віків в тих самих країнах, в дійсності вони жили в двох різних світах і були для себе зовсім чужими. Доповіді були відтак видрукувані в „Українському тижневику", а ще пізніше, як окреме видання.

Конференція під назвою „Жидівсько-українські відносини в історичній перспективі" була зорганізована проф. Потічним і проф. Астером в МекМастер університеті в 1983 році. Двадцять п'ять науковців виголосило впродовж чотирьох днів доповіді і між ними були Омелян Пріцак (Гарвард), Шмуель Еттінґер (Губрейський університет в Єрусалимі), Ярослав Пеленський (Айова), Франк Сисин (Гарвард), Моше Мішкінскі (Тель Авів) Джофф Ілі (Мишиген), Ярослав Білінський (Делавер), Ізраель Барталь (Гебрейський університет), Мордекай Альтшулер (Гебрейський університет), Агарон Ваісс (Яд Вашем інститут) Манолій Лупул (Альберта) і Алян Шефман (Б'най Б'ріт)

Дискусія „круглого стола" закінчувала конференцію.

Усі праці цієї конференції були опубліковані в 1988 році Канадським Інститутом Українських Студій. Праці на 531 сторінках повинні бути обов'язково лектурою для всіх, які зацікавлені, що в'яже, а що ділить українців і жидів і які труднощі зв'язані із дальшим провадженням діялогу.

Праця, яка викликала найбільшу контроверсію на конференції про „Методичні проблеми і філософічні проблеми в студіях жидівсько-українських відносинах в часі Другої світової війни", була пера проф. Ярослава Білінського.

У цій своїй праці проф. Білінський ставить під знак запиту інтелектуальний рівень журналістки Лусі С. Давідовіц, яка пише про голокост, тому, що її стереотипну характеристику українців важко зачислити до наукової анализи. Він також пише, що жидівські журналісти та письменники мають тенденцію ідентифікувати всіх членів сторожі в нацистських таборах смерти, як українців, коли в дійсності там служили люди різних національностей. Вказуючи на велике число жидів в совєтському НКВД, проф. Білінський відкидає стареотипний аргумент жидів, що жиди, які стали большевиками не вважаються більше жидами. Чи не було би чесним сказати, що питання коляборації торкається обох сторін? Він питається: „Українські скрайні елементи правих поглядів співпрацювали з Гітлером, але чи жидівські ліві елементи не помагали політиці Сталіна? Історія показує, що обі групи закінчили погано, Гітлер майже знищив ОУН в роках 1941-42, коли Сталін розпочав погром жидів в 1948 році.

Проф. Білінський також піддав думку, щоб „науковці" проаналізували осуди різних „денатуралізаційних процесів". На ділі, вони були, хоча не формою, малими нюрнберзькими процесами — процесами за воєнні злочини і за злочини проти людства — з цією важливою різницею, що їх переводиться 35 до 40 років після подій".

В часі дискусії „округло-

(Закінчення на ст. 8-ій)

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ Організації Об'єднаних Націй більшістю голосів засудила поведінку ізраїльської армії на окупованих арабських землях і звернулась до Ради Безпеки ООН, щоб вона поробила заходи для охорони палестинського населення на західньому березі ріки Йордан і смузі Ґази. За резолюцію засуду голосували 122 держави, проти тільки дві (ЗСА і Ізраїль) і одна здержалась. Арабські і африканські держави вважають, що ситуація на окупованих землях є дуже ґрізною і рішення Ради Безпеки повинно бути прийняте якнайскорше.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ СССР відзначило високий художній рівень виступів Донецького балету у З'єднаних Стейтах Америки. Не зважаючи на труднощі, — говориться в телеграмі надісланій на адресу республіканського міністерства культури в Києві, — що виникли під час виступів, керівництво і артисти театру виявили організованість, показали високу професійну майстерність, з честю виконали покладене на них завдання. Міністерство навіть дякує тим особам і організаціям, які допомогли колективові в підготові виступів.

Роман Кухар

ЗВІДСИ ВИВЕЛИ ОТАМАНА ПІДКОВУ НА СТРАТУ

„Було колись в Україні —
Ревіли гармати,
Було колись — запорожці
Вміли панувати..."

(Тарас Шевченко
„Іван Підкова")

Довкілля Ринку ч. 28 у Львові — одне з найрухливіших у всьому великому місті. На чотирикутному базарі довкола квадратної міської ратуші продають городину, овочі, ягоди, всіляке печиво, а під Різдво й рибу, тут же й перепродують вуличні торгівці всячину, особливо покупцям із поблизьких сіл, яким ніколи заходити до навколишніх крамниць. Так було принаймні тоді, коли ми ще були в Краю.

Чотири наріжні криниці із клясичними статуями, по середині залюдненої площі висока струнка будівля ратуші, внизу два кам'яні леви на сторожі перед входом до приміщень управи міста — оце й прикметні познаки центрального майдану Львова — його Ринку. Спереду одного старинного будинку в ренесансовому стилі, при трьох його масивних поверхах із кришею, летючих ґанках над похмурим подвір'ям і глибокому льоху з товарами й винами господаря дому, з ранку до пізнього вечора звичайна метушня. То входять покупці в навстіж розхилені важкі, дубові двері, то виходять з них, між тим не вмовкає розлунння вантажних візків з усілякими заготівлями.

Тут же бо й одна з більших крамниць мануфактури в місті. Над ворітьми й вітринами складу товарів великий напис: „О.Т. Вінклер і Син", Ринок ч. 28. Чималого добра дороблявся тут власник його родинної фірми, Максиміліян Вінклер, спольщений німець, між двома світовими війнами. Покупці постійно напливали, прибутки зростали безперебійно. Крім комерційної вартости, дім цей мав і своє історичне значення. Часто перед його брамою можна було вгледіти принаґідних артистів-малярів, що пильно зрисовували фронтон будівлі в її оригінальному ренесансовому вигляді. Насправді, це був один з найстарших, збережених після пожежі й руїн, домів Ринку, вибудований для одного лікаря, Д. Гепнера, ще в 1570 році. Інші замітні будинки Ринку, наприклад кам'яницю Анчевських, ч. 4 (т.зв. „Чорна") побудовано в 1577 році, а палац Корняктів, найзамітнішу будівлю Ринку під ч. 6, у 1580 році.

Проте, не лише своїм шанобливим віком та виглядом вирізняється сувора кам'яниця Ринку ч. 28. Замітна вона теж властивою собі в історичному черґуванні трагедійною рисою, якій дала початок подія з 1578 року. Тут саме, ув'язнений в льохах дому, провів свою останню в житті ніч, перед стратою на Ринку чергового дня, 16-го червня 1578 року славний, оспіваний в думах і народних піснях, запорізький отаман, Іван Підкова.

Козацький провідник молдавського походження, Іван Підкова прославився своєю небуденною силою й відвагою (з легкістю згинав підкови, від чого й пішло його прибране серед козаків наймення, бо дійсне невідоме; теж завжди був перший у боях на морі й суші). Особливої слави зазнав Підкова в козацьких протитурецьких походах, які він часто очолював, про що й мова в Шевченковій поемі „Іван Підкова": „Не в Синопу, отамани, панове молодці, а в Царград, до султана, поїдемо в гості".

Про правні основи Івана Підкови, що вважав себе братом молдавського господаря Івоні, було в молдавських правлячих колах відомо. Керівні молдавани, довідавшись про те, що Підкова „покозачився", звернулись до нього за допомогою проти тогочасного володаря Молдавії, тирана Петрила й союзника Туреччини. У проводі військової сили 4,000 козаків вирушив Іван Підкова в 1577 році проти Петрила, розбив його й війська його турецьких союзників, здобув молдавську столицю Яссі й засів на коротко на престолі господаря країни. Молдавська державна діяльність Підкови пішла в розріз із польсько-турецькими інтересами, тим паче, що польський король Стефан Баторій старався здобути союзника в Туреччині у своєму задуманому поході проти Московщини. З натиску турецького султана, Баторій звелів підступно арештувати Підкову, під претекстом потреби розмови з ним на тему пограничної політики Речіпосполитої. Отаман Іван Підкова, що тоді перебував на Поділлі, несвідомий зради, подався зі Збаражчини назустріч із польським королем. У місті Немирові польські збройні відділи схопили його й під караулом доставили королеві. Про ту подію відомо з задокументованих джерел. І так, Стефан Баторій, їдучи з Варшави, наказав тримати Підкову під постійною суворою охороною. Згодом звелів вислати його до Львова, куди прибув у той же час турецький посол („чауш"), з метою домагатися голови Підкови. Отак і почались пертрактації між обидвома займанцями українських земель за ціну життя його оборонця, що покінчились смертним присудом Підкові. Збройна охорона завела Івана Підкову до будинку тогочасного власника Мацея Коженяжа, де литовський маршалок Коловіч засудив його „на смерть від меча". Іван Підкова, що був безстрашною людиною, не просив пощади, а тільки звернувся до Бога за свідка своєї неповинности в виставлених проти нього обвинуваченнях і з закликом кари для провинника за недотримання королівського слова.

У понеділок, 16-го червня 1578 року король Баторій, що пробував тоді теж у Львові, виїхав ранком з міста на полювання, вчинивши заздалегідь усі заходи безпеки для вчасного виконання смертного присуду над Підковою. Після від'їзду короля на площу Ринку вивели засудженого отамана з найближчого до місця страти будинку ч. 28. Барабанний гул і крики міщан на майдані годі було описати, згідно зі звітодавцем події.

(Закінчення на стор. 3)

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1989 Р.

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
3 Басіякос Христина
15 Кун Юлія А.
33 Деркач Іван Н.
40 Свондер Адріянна М., Олександра М.
161 О'Брієн Христофор Л.
162 Федорійчук Юрій Д.
168 Мінор Гарі П. мол.
170 Білик Данило Ю.
191 Ільницький Сайплін М.
206 Свійт Василь Б.
216 Онуферко Василь В.
217 Росіюс Христина А., Карен А.
230 Лішак Іванна Р.
231 Рапорт Кейлі Н.
236 Фейрлі Гавін М.
271 Бейлій Елисавета М., Павло А.; Ганер Андрея Р., Мелісса
320 Олексюк Микола Б., Надія Б.
370 Лабунька Матій А.
399 Голойда Брін Дж.
456 МкСорд Аймі Ф.
481 Килі Христофор К.
484 Пекгам Наталка

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
13 Галайко Джефрій
48 Годованець Стефанія
97 Рубаха Марія
109 Лей Петро Д.
155 Грійні Еймі А.
165 Пелехатий Михайло
171 Кітрен Глінн А.; Ліса Маргарет 2.
175 Тірпак Іван
179 Парашак Дуглас
180 МкҐован Христофор
219 Вигера Гарі В.
221 Боні Дженіфер
233 Сілецький Ярослав О.
238 Гриценко Петро
261 Ді Сарро Ангеля І.
290 Аввотт Мішель Л., Михайло Й.
323 Чічура Теодор М.; Феден Вінсент Е.
334 Бовіт Гелена
354 Гілл Іван К.
383 Довгань Дженіфер, Марко, Філіп
395 Іванів Микола
423 Коверко Петруся
445 Кочалюк Володимир, Ярослав
446 Гастон Арон І.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
86 Бардигула Рома М.
245 Пасічний Андрій М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
29 Волкел Доран В.
94 Козак Ксеня; Федик Іван
173 Шурга Микола Х., Роман
305 Гартзель Каролин
465 Опарек Петро

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
115 Гріфіт Кеній І., Христина І.; Молинекс Андрія
134 Клюфас Наталка С.
171 Магнусон Ерік Т., Карі А., Христина Л.
349 Воробій Данило, Михайло П.
361 Войцицький Світлана
413 Гевка Леда Х.
505 Ленко Джені, Гелена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
25 Пасічний Андрій М.
37 Бардигула Рома М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
33 Карстенсін Мелісса А.; Михайло С.
88 Янкощук Лінда, Мона
103 Хандельвал Олексій Б., Реній М.
109 Лей Петро Д.
155 Грійні Еймі А.
171 Ліса Маргарита М. 2.
175 Тирпак Іван Н.
179 Парашак Дуглас П.
290 Абботт Михайло Й., Мішель Л.
320 Олексюк Надя Б.
323 Феден Вінсент Е.
334 Бовіт Гелена
368 Чіровський Тамара
373 Парк Гавін Г.
383 Довгань Джефрій, Марко Е., Філіп С.
395 Іванів Микола
445 Кохалик Володимир, Ярослав

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
25 Хом'як Таня Б.
65 Курівка Іван
93 Сливка Андрій
153 Савчин Олександра Н.
170 Хованець Сандра
171 Антонішак Марія Х., Кіттрен Глінн Р., Слен А.
235 Андрес Михайло; Шпак Лінн А.
254 Барретт Дженіфер М.
291 Сало Катерина М.
295 Войтков Йосиф; Нецкар Віктор
307 Ґрант Аня
316 Сабатович Шіеля
361 Хамяляк Іван Р.
414 Кизик Ксеня
423 Назаревич Роман
457 Турцер Тетяна А.
488 Ванко Адам Х.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗАПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
29 Гривняк Михайло
32 Геральд Василь
48 Годованець Стефанія О.
94 Рубаха Марія А.
103 Дуффек Степан; Гнас Джеймс, Петро Д.
120 Пушак Теодор Т.
165 Пелехатий Микола І.
171 Кіттрен Глін А.
180 МкҐован Христофор М.
218 Бут Денися Л.
219 Вигера Гарій
221 Боні Дженіфер А.
233 Сілецький Ярослав
238 Гриценко Петро М.
265 Ді Сарро Ангеля І.
281 Волошин Іван М., Марко Р
323 Чічура Теодор М.
336 Кучинський Хрис А.
338 Бурд Михайло
354 Гілл Іван К.
380 Забутко Ірена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
221 Слабий Річард
465 Гіба Юрій

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.
3 Басіякос Степан
6 Гірняк Любомир
13 Гибей Анна
37 Левицький Михайло Й., Роберт
40 Криницький Христина З.; Свистун Андрій П., Лідія М., Орест Р.
43 Пукирис Антін
51 Дукупс Віра 2.
53 Веретик Петро; Сакко Леся С., Веретик
55 Михайло Сусанна М.; Раковський Павло М.
83 Шавалюк Маріянна П.
88 Гайдар Володимир
102 Лезан Юрій
120 Івушак Рональд П.
121 Гейм Карл мол.; Робертс Норійн М.
128 Горбовий Роксоляна І.
134 Магнолі Віктор І.
137 Зашарський Микола
143 Кебузь Лена; Строчан Ольга
158 Бучик Наталка, Марія
161 Гендерсон Патриція А.; Плаць Францис А.
178 Маркотті Іван С.
180 Жеребняк Анна А.
191 Байлак Наталка
206 Білий Галина; Гвадро Аліce, Брієн Е., Ернест Е.; Масник Павло
217 Девіс Чарлс Е.; Дугман Джанет Л.; Грассманн Ірена, Мирон, Зашадескі Касімір
220 Бурбан Петро
231 Боєр Келій М.
234 Іванців Михайло
271 Амес Корінна М.; Вестерманн Алфред, Христина; МкДермотт Марія; Скалко Михайло; Чопко Богдан М., Орест
290 Повлі Матев С.
336 Яґольницький Анна
343 Вовк Марія
347 Адкінс Микола Н.; Рей Л.
361 Чолак Василь
414 Чабала Марія, Теодор
422 Євтушенко Раїса
423 Мудрий Василь
430 Кнігницький Іван; Ткач Адріян, Марко
434 Жеребний Михайло
445 Гавалешко Остап
450 Деля Кава Андрея Т.
458 Баюс Діяна А.; Шпак Стефан М.
465 Кучина Анна
481 Мищук Богдан

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
3 Михальський Павля Ю.
5 Диківський Роман *, Тарас Е. *
15 Гелета Богдана
50 Гармич Катерина
53 Івасів Станіслава
63 Панчик Іван *, Ольга, Самуел *
70 Янко Анна О.
112 Кулідж Доротій Р., Олександер *
127 Кост Анна, Дітмар *
146 Бутний Іван *
167 Хміслевський Станлій 2 *
169 Стак Филис
173 Марущак Анна
179 Павлов Степан Р. *
224 Черчавський Марія
235 Денко Михайло мол. *
254 Тімс Ангеліна
264 Гойсон Андрій *
277 МкЛайглін Марія; Ткачик Анна
283 Білий Микола *
292 Пшеничний Марія
316 Брей Ірена; Григоренко Євген *
321 Бучковський Поліна
323 Біян Микола *
337 Чорнодольський Андрій *
343 Кіссел Анна
356 Симчич Микола *
401 Чорній Степан *
419 Патикевич Марія
423 Гриневич Іванна; Коверко Олександра
432 Вілк Ярослав *; Сироїд Іванна
434 Кміта Бернард *
439 Дубиевич Іван *
446 Ходорівський Михайло *, Петро *; Цимбалий Борис *
473 Геркун Маріян *

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
43 Пристай Дмитро, Ірена 3 (три), Марта, Роман І. *
66 Гавткошич Орест
86 Бардигула Февронія
88 Андрусишин Стефан
116 Фурстнер Віра
271 Скай Анна, Михайло
292 Зезулька Лінда; Ладд Данило *
375 Фартушок Микола *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
86 Масний Зенон *
175 Дівіто Михайло А.*
466 Блистів Олексій *
488 Лосінський Ерна

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
3 Гудзь Мирон *; Курпіта Естелла
45 Лев Іван
59 Жолобко Марія
105 Господаревський Тетяна
116 Бутрій Іван *
164 Нортон Марія
171 Магнусон Нансі
239 Винницький Дора; Нишота Степан, Віра
349 Боробій Карол, Михайло *; Журавецький Василь *
423 Мудрий Василь *
430 Гевка Орися; Зварич Микола

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
37 Бардигула Февронія
42 Андрусишин Стефан
75 Ладд Данило
88 Скай Анна, Михайло *
153 Фартушок Микола;
425 Зезулька Лінда
430 Фурстнер Віра
437 Гафтковичі Орест

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
8 Кушнір Марта
38 Тиганик Йосиф Г.*
53 Івасів Станіслава 2.
63 Панчик Іван *, Ольга, Самуел мол. *
76 Ваєлків Анна
112 Кулідж Доротій, Олександер *
113 Шумакер Юрій Ф. мол. *
127 Кост Анна, Дітмар *
167 Хмелевський Станлій 2 *
173 Стейк Филис Б.
179 Павлов Степан Р. *
223 Дермако Василь І. *
235 Денко Михайло мол. *
257 Герасименко Антоніна
264 Гойсон Андрій *
267 Паладіно Стефанія
274 Воловик Тетяна
316 Куги Лідія (Жуйко)
316 Брей Ірена
356 Симчич Микола *
372 Геча Стефан *
401 Чорній Степан *
432 Сироїд Іванна
471 Гарматюк Галина
490 Клоць Гелена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Гофман Іванна М.
13 Терлецький Михайло *
14 Лящук Микола *; Процюк Анна
16 Лілітка Володимир *
19 Ваньо Мирослава
25 Бодрок Ярина А.; Шмідт Карін В.
27 Король Юліянна А.
39 Мельничук Бронислава
70 Ясінська Йвонна М.
88 Суравай Ніна
133 Майбо Еміл М. *
153 Матисевич Володимир *
169 Юриста Марія
175 Михалик Володимир *
182 Баласцьо Кандісія Р.; Войнов Володимир *; Клеменс Катерина
242 Седор Іван *
266 Месак Софія
277 Путьо Михайло
281 Волошин Маріон Б.
292 Сироватка Олеся Т.; Стельмах Анастасія Н.
330 Янтоськ Павло С. *
360 Томків д-р Богдан
367 Дзюба Марія (Шампань)
368 Мищук Іван В.
375 Тарнавський Петро *
399 Климків Гелена Х. (Олена) Семкович Ірена
427 Боровський Михайло *; Когут Ігор, Ірена, Леся
439 Дубиевич Марія
445 Семанич Михайло *
446 Цимбалий Борис *
452 Лінвіль Карол А.
457 Пелех Софія
458 Ґовдан Василь *
481 Міщук Богдан М. *
489 Суховерський Герміна
497 Хом'як Наталка
498 Ройік Олександер

503 Стеман Софія Е.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗАПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
7 Баволак Адам Д. *, Катерина
8 Пузьо Анна
9 Гріеф Геральдійа А.
13 Скалій Дмитро *
14 Дучнич Ольга; Жидовський Анна, Петро
15 Гелета Богданна
17 Волот Василь *, Віра Г., Лідія, Маргарита Р., Юрій *
40 Клим Анна, Юрій
70 Білик Стефан *; Янко Анна О
76 Кальба Павло *
88 Протеник Оксана
103 Вільховський Стелла
120 Пущак Іван Г. *
127 Чичковська Люба
133 Козюпа Микола М. *
137 Куцинда Михайло *, Ольга
146 Бутрій Іван *
155 Гадек Стелла Д.
158 Рубльовський Ярослав
161 Моор Евелин
168 Галата Михайло С.*; Рааб Василь *
170 Литвинка Ольга
173 Марущак Анна
175 Стасик Орися, Стефан
176 Кніпінг Филис; Свищук Іван Б.
182 Войнов Любов, Павло *; Клименко Параска, Юрій *, Лимар Михайло *; Мулик Джеймс А. *; Роздільський Олександра
194 Вадуцький Володимир
219 Голоско Сергій *
221 Слобідський Стефанія
224 Ерха Долорес С.; Черчавський Марія
226 Ла Ґвардія Теодор *
238 Мороз Євген Й. *; Українна Ольга
245 Федорович Зенон Л. *, Маркіян З. *
247 Гринишин Анна Б.
257 Рубінгер Володимир, Ольга
271 Себура Дебра А., Пемеля І.
277 МкЛавглін Марія; Ткачик Анна
283 Базарник Петро; Білий Микола *
292 Пшеничний Марія
295 Барбер Софія; Мотрович Анна
305 Дужертій Евген Й. *
316 Григоренко Евген *
321 Бучковський Поліна
322 Салабун Долорес М.
323 Біян Микола *
336 Наконечний Анна, Михайло; * Шийка Марія Б.
337 Чорнодольський Андрій В. *
343 Кісель Анна
353 Слободян Марія
371 Ковальський Зеновія
372 МкНультій Соня; Предко Евгенія
379 Волянюк Анна, Марія; Урденко Надія, Сергій
399 Савка Лариса
419 Патикевич Марія
422 Нанашко Володимир
432 Вілк Ярослав *
439 Дубиевич Іван
442 Гаврилюк Степан *, Юрій *
445 Гриценко Зоряна
452 Невліда Софія
460 Кап Василь
473 Герцун Маріян *

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
143 Кузьма Юрій *
239 Морачевська Марта В.
368 Максимович Донна Е., Карин

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
2 Стухляк Петро *
6 Кенедій Марія
14 Стойко Параскевія
22 Марцінковський Франк М. *
38 Гаркінс Русель Р. 3 (три) *
39 Кіндрат Анна
45 Кіршнер Марія
59 Замісльський Анастасія; Сколоздра Стефан
63 Бернот Петро І. *; Оллінгер Гелена М.
73 Притула Перл
88 Бараник Андрій 2.
102 Стереб Теодор
106 Дацків Теодор *; Ничай Володимир 2.
121 Іванців Данило, Євген 2 *
123 Петрівський Іван *
125 Лемак Марія 2; Шалко Анна
170 Зубрицький Павліна 2
171 Джон Неллі
178 Баксендейлі Анастасія М. 2.
179 Щуплак Василь *
194 Базарко Іван
219 Носач Іван *
220 Гарасим Петро
221 Борняк Михайло; Сидорович Юрій
230 Грибиняк Іван *
237 Лемцьо Константин *
242 Спотте Микола *
257 Турецький Єлисавета
267 Свинчак Пелагія
276 Кульчицький Юрій *
287 Флунт д-р Роман
316 Кучмій Сцеля Б.
324 Дмитрів Марія; Паш Марія
337 Дудок Михайло
339 Синькович Юрій
348 Востітєянос Іван *; Собчак Марія
349 Шигера д-р Михайло
354 Мазурик Марія
356 Ставничий Анна
364 Бурко Стефан 2 * ; Занко Василь *
371 Калат Розалія
375 Дубик Марія А.; Матич Леся А.
380 Ковальчук Стефан 3 (три)
383 Бухар Катерина
385 Ковалів Михайло О.
427 Клічук Микола
435 Колба Іван *
438 Йоварський Іван *
464 Кучма Ольга
471 Була Михайло *
472 Гула Петро
481 Крисовенський Анна
498 Солтис Степан 2 *
500 Ковальський Михайло

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
55 Михаел Сусанна М.
173 Паранчак Христофор
178 Маркоті Іван С.
217 Грасман Мирон
231 Боєр Келій М.
237 Мурфій Єсій
271 Вестерман Алфред
286 Балютанський Давид
422 Євтушенко Раїса
432 Соханівський Андрій, Роман
434 Жеребний Михайло
445 Гавалешка Остап
465 Кучина Анна

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
217 Пристай Джеймс Р. *
423 Коверко Олег
446 Боббій Дмитро Б.; Ходорівський Михайло *

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
43 Пристай Джеймс Р. *
116 Фурстнер Віра
292 Ладд Данило Р. *
341 Антоник Річард *

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
115 Бандурка Раймонд *
133 Чепурко Стефан *
239 Ходак Володимир *
287 Баранський Володимир О. мол. *; Дякун Джоланта, Роман *
349 Дяку Роза Т.
402 Кнаєр Богдан Д. *
430 Гевка Орися Л.; Кушнір Ярослав *
465 Гіба Джерій *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
75 Ладд Дмитро Р. *
217 Пристай Джеймс Р. *
430 Фурстнер Віра
506 Антоник Річард М. *

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
82 Шалава Параска
83 Кирилюк Микола *; Палаззо Францис В. *
86 Залуцький Мирон
116 Шевців Михайло *
127 Гаравус Марія А.
155 Тимків Ярослав
194 Плісак Іван
204 Біраковський Дан Б. *
221 Гупало Джері (Ярослав) *
233 Шуя Катерина
253 Глушевський Володимир *
277 Свірський Іван
340 Подгородецький Антін *
345 Ясиновський Василина
353 Філімончук Іван П.
442 Гаврилюк Василь
468 Петренко Валентина, Петро

ЗІРКОЮ (*) ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ, ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТИ „СВОБОДИ".

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молоди	Дорослі	АДД	Разом
Стан з 31 Січня 1989	18,218	47,408	6,185	71,811
Активні члени				
Приріст у лютому 1989				
Нові члени	28	75	14	117
Прийняті наново	32	77	4	113
Прийняті з перехідними листами	2	15	4	21
Зміни кляс забезпечення	7	4	—	11
Прийняті з Деп. Молоді	—	—	—	—
Разом	**69**	**171**	**22**	**262**
Убуток у лютому 1989				
Суспендовані	13	18	11	42
Відійшли з перех. листами	2	9	4	15
Зміни кляс забезпечення	7	4	—	11
Відійшли до дорослих	—	—	—	—
Померли	2	76	—	78
Вибрали гроші	27	31	—	58
Відійшли з вип.п.сум. забезпечення	20	47	—	67
Виплатили вповні вкладки забез.	24	94	—	118
Відійшли на част. випл. забезп.	—	2	—	2
Відійшли на безпл. прод. забезп.	—	—	—	—
Вигасла важність забезпечення	—	4	19	23
Разом	**95**	**285**	**34**	**414**
Члени, які виплатили вкладки:				
Приріст у лютому 1989				
Виплачене забезпечення	24	96	—	120
На безпл. продовж. забезп.	7	11	—	18
Разом	**31**	**107**	—	**138**
Убуток у лютому 1989				
Померли	1	30	—	31
Вибрали готівку	17	17	—	34
Повернені в активн.	2	9		11

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Вигасло продовж. забезп.	5	5	—	10
Разом	**25**	**61**	—	**86**
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця лютого 1989 р.	18,198	47,340	6,173	71,711

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ

(Стан з 28-го лютого 1989 року)

Кляса T16	134
Кляса P70	111

НОВІ КЛЯСИ:

Кляса W	9
Кляса E18	2,266
Кляса E20	2,521
Кляса E65	291
Кляса P20	3,619
Кляса P65	144
Кляса TP65	1250
Кляса T23	73
Кляса WSP	235
Кляса SPE-65	273
Разом	10,926

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Старий ріл	10
Кляса P70	46
Кляса T	535
Кляса W	8,975
Кляса P20	7,087
Кляса E20	6,585
Кляса E65	1,851
Кляса P65	918
Кляса DP60	126
Кляса DP65	707
Кляса SP-W	235
Кляса SP-E65	139
Кляса ADD	6,173
Кляса T10	430
Кляса T5	115
Кляса DT 30	1
Кляса ART	13

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Кляса W	
Кляса P20	425
Кляса E20	275
Кляса P65	29
Кляса E65	66
Кляса E18	1
Разом 28 лютого 1989 року	**34,742**

УВАГА

Яку кожний відділовий урядовець і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовому звіті за місяць лютий 1989-го року, як суспендовані, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж лютого 1989-го року взяли перехідні листи і ще досі не зголосилися до інших повноправних Відділів.

Володимир Сохан
головний секретар

Звідси вивели...

(Закінчення зі стор. 2)

Іван Підкова мав двічі пройтись по загородженому місці кари, опустивши голову в важкій задумі. Тоді, в кінцевому слові до громадян, що товпились навкруг, заявив він, що „Пани поляки привели мене на страту, проте я не визнаю за собою вини, бо завжди боровся хоробро і з гідністю проти ворогів християнства і за визволення з неволі рідних братців, що було в користь батьківщині й Речіпосполитій". Коли Підкова замовк, міщани довкола безпомічно ридали, але, з уваги на значну військову залогу влади, не могли нічого в обороні Підкови вчинити. Один з вояків підійшов до засудженого, даючи йому напитися з великої чаші вина.

Коли скарали на смерть Підкову, найближчі до нього люди перейняли мертве тіло свого отамана, приклали і приміщили до нього відрубану голову, тоді поклали його останки в зелену труну, що її сам Підкова мав наготовити, й занесли замученого героя до близької звідти Успенської церкви. Там, у церковному підземеллі, славний провідник Запорізького лицарства в його визвольних протитурецьких походах і досі спочиває. Його безсмертний дух досьогодні наснажує наших земляків у їхній безупинній боротьбі за волю українського народу з черговою, совєтської займанщини. Торік минуло 410 років від загину Івана Підкови.

Китиця трагічних подій у кам'яниці ч. 28 в Ринку і до нещодавнього сучасного не припинялась. Звідси мобілізували в 1939 році Еміліяна Вінклера, сина і спадкоємця господаря дому й підприємства, на війну з Німеччиною, звідки він уже більш не повернувся, згинувши, як полонений польський офіцер з рук енкаведівських катів у 1940 році в Катинському лісі. Одну українську родину, що проживала десятки років у цьому ж домі, викинув господар Вінклер в 1938 р. на вулицю, бо безробітний тоді голова родини не мав защо платити місячного мешканевого чиншу. В 1940 році запроторила совєтська влада більшість членів родини Вінклера до Семипалатинська, де вони пропали без вісті. Доньку іншої української родини того ж дому ув'язнили органи НКВД на весні 1940 року й вивезли на сибірську каторгу, вслід за сотнями тисяч переслідуваних родин нашого народу. В 1941 році вивезло ґестапо й жидівську родину звідси, замикаючи коло пропалих. Хто проживає тепер у кам'яниці Ринку ч. 28, не вдалося довідатись.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1989 Р.

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	158.13	154*	489.25	333	44.81
2	131.93	155*	1,682.89	334	68.40
3*	2,173.52	156	324.62	336	436.60
5	1,060.56	157*	211.42	337*	2,350.79
6	304.58	158*	1,430.55	338*	678.21
8	1,794.11	161	1,041.41	339*	257.81
9	126.61	162	579.62	340*	414.96
10	229.97	163	1,751.16	341	745.72
11	18.79	164	856.79	343*	1,093.02
12	268.33	165	1,029.43	345*	1,516.70
13	1,450.61	167	101.57	346	972.38
14*	3,571.27	168	340.64	347*	904.43
15*	1,988.09	169	616.29	348	700.53
16	373.67	170	803.17	349	1,411.85
17	122.79	171*	3,311.54	350	218.62
19	196.84	172*	1,001.09	352	321.08
21	137.20	173	1,913.43	353	1,077.43
22*	2,079.12	174	902.43	354	617.03
23	197.39	175	822.14	355	107.89
25	2,538.90	176	51.12	356	80.41
26	5.35	177	215.15	358	1,359.00
27	1,028.72	178*	304.73	362*	523.06
28*	298.13	179*	407.56	364	183.32
29	385.46	180	712.74	368	1,360.87
31	97.25	182	728.55	369*	37.11
32	884.49	183	861.51	370	516.98
36	34.60	184*	932.07	371	522.46
37	708.54	190	25.32	372	418.21
38	325.60	191*	1,646.61	373	98.86
39	913.37	193	25.33	374*	1,011.55
40	45.59	194	1,002.57	375	2,317.61
41*	47.11	200	976.81	377*	781.28
42	2,021.78	202	15.14	378	77.49
44*	248.48	203*	79.37	379*	3,557.83
45*	882.20	206	1,011.35	381*	1,033.70
46*	23.45	209	582.63	382	149.28
47	807.34	211	102.36	383	365.54
48	268.01	212*	197.38	385*	1,172.56
49	549.10	214	433.21	387*	785.85
50*	73.22	216*	2,269.29	394	159.27
51	635.56	217	1,754.90	395*	239.84
53	825.31	218	99.14	397*	3,040.64
55	954.54	220	1,003.56	399	1,074.25
56	487.16	221	2,273.40	401	70.02
57	1,401.34	222*	1,577.39	402	372.33
58	232.48	223	68.03	406	131.22
59	852.04	224	1,234.50	407	467.23
62	19.63	228	26.31	408	753.04
63	1,446.97	231*	1,592.22	409*	526.33
65	41.77	233*	1,541.29	413	12.64
66	196.28	234	404.39	414*	1,530.35
67*	1,452.74	235	259.90	416	124.81
70	2,196.99	236	233.03	417*	172.83
73	141.75	237	281.18	419	1,054.78
76	410.66	239*	992.49	421	482.77
78	582.36	240	1,272.36	422	439.31
81	81.93	241	12.48	423	645.61
82*	1,163.85	242	1,713.52	427*	1,018.04
83*	2,976.78	243	109.89	429*	65.91
86	493.65	245	858.96	430*	3,831.33
87*	43.27	247	534.80	432	1,602.80
88	972.17	253	73.57	433*	336.42
91*	259.94	254	603.42	434	1,072.20
93	410.54	257*	2,172.12	437	690.13
94	3,753.86	258	25.84	438	119.89
96	511.96	259	462.04	439	3,083.07
98	70.81	261	329.39	440	223.26
99	278.08	264*	209.30	441	563.16
100	32.72	265	10.02	442	240.92
101	61.13	266	3,933.27	443	3.55
102	811.33	267*	813.59	444	979.07
103*	897.06	268	120.25	445	762.22
104	250.48	269	908.41	446	1,721.39
105	335.04	270	485.68	448	324.21
106*	2,000.00	271	778.68	450	263.52
107	260.91	274*	300.00	451	546.69
108	17.39	275	10.19	452	747.02
109	83.66	277	3,519.31	454	312.31
110*	704.66	280	17.04	455*	752.31
112*	1,003.38	281	396.34	456	90.61
113	351.78	282	158.73	457	247.32
114	1,105.53	283	1,717.22	458	2,740.93
115*	481.45	285	964.70	459*	518.96
116	361.60	286*	1,089.51	461	12.36
119	114.53	287*	2,025.44	462	123.09
120*	618.15				
121	415.57	288	202.67	464	91.10
122	129.43	290	168.55	465	1,084.23
123	983.54	291	387.01	466	510.86
124	65.06	293	812.94	467	172.46
125	646.95	295	147.70	468*	606.23
126	44.67	301	229.44	470	8.20
127	1,382.80	302*	337.85	471	67.56
129	10.67	303	340.66	472	496.00
130	394.03	304	364.43	473	2,125.91
131	147.71	305*	1,300.00	474	129.66
132*	147.49	306	136.46	476	12.14
133	569.77	307	786.89	477	37.22
134	357.68	308*	90.82	479*	635.23
135*	21.42	312	52.61	481	494.23
137*	1,288.91	316	2,165.99	484	384.74
139	54.11	317	293.93	486*	2,106.96
140	358.80	318	130.51	487*	1,265.91
141*	18.21	320	293.46	488	72.05
142	266.25	321	1,106.75	489*	2,691.65
143*	616.78	322	449.38	490	288.65
145	76.97	323	1,259.65	496	76.81
146*	4,169.70	324	137.00	497	183.50
147	576.56	325	717.35	498	103.96
149	44.86	327*	1,260.43	500	180.92
151	72.36	328	287.24	502*	294.72
153	1,439.28	332	166.38	505	41.82

Вкладки зібрані в усіх
Клясах Життєвого Забезпечення 238,391.55*

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	16.25	171*	61.95	341	44.00
5	29.20	172*	27.50	345	2.90
6	17.30	173	15.75	346	28.40
8	47.90	174	40.80	347	79.30
10	31.45	175	6.50	348	6.55
11	33.00	177	11.00	349	69.75
13	9.20	178	3.35	350	11.00
14*	34.95	183	23.20	352	14.00
15	16.55	194	16.55	353	6.70
16	17.25	200	32.30	358	75.45
17	2.90	206	12.90	364	11.00
22*	262.60	209	73.20	368	13.05
25	36.50	214	26.55	371	42.05
29	9.20	216	27.90	372	8.30
32	33.50	217	20.80	374	30.90
41	9.20	220	.75	375	58.50
42	11.00	221	67.40	379	60.60
44*	1.70	222	7.25	385	127.25
45*	36.95	231	14.75	387	60.40
47	29.80	233	149.85	395	25.00
49	43.50	237	23.10	397*	37.00
50	2.45	239	18.15	399	23.30
55	7.75	240	98.95	402	71.30
59	10.55	242	51.45	406	9.20
62	16.60	245	6.25	407	17.25
65	11.00	247	7.25	408	39.85
66	12.20	253	14.10	414*	18.80
67	21.40	254	9.20	417	6.50
70	6.50	257	28.25	419	9.30
76	27.00	259	14.80	421	39.00
78	16.65	261	4.30	422	23.30
82*	15.70	266	54.30	427	33.10
83	81.60	267	37.20	430*	176.75
88	64.80	268	9.20	432	6.50
93	1.00	269	62.00	434	131.20
94	86.55	270	26.90	437	14.25
96	6.75	271	15.75	439	18.80
102	10.05	277	59.65	440	29.95
105	22.00	282	10.80	441	96.00
108	.85	283	39.90	442	28.65
110	106.25	286	6.50	444	44.60
115	54.20	287	28.40	445	58.50
116	10.50	290	6.50	446	40.00
120	62.70	291	9.05	448	11.00
123	25.00	293	37.80	450	8.95
124	1.60				
125	23.15	295	11.00	451	30.50
127	13.00	301	17.00	456	17.70
131	2.90	303	23.20	458	26.00
133	20.85	304	2.45	461	6.50
142	2.25	305	45.30	462	16.40
143	10.95	306	8.30	464	23.30
146	228.75	307	22.00	465	18.00
147	8.30	309	33.00	467	4.80
149	8.30	317	6.40	468	68.90
153	3.45	318	12.20	472	22,80
155	23.00	320	83.80	473	14.00
156	5.70	322	9.20	474	11.00
158	158.30	327	68.40	479	6.50
161	13.00	328	5.40	481	9.20
162	14.00	332	2.20	484	10.30
163	6.50	334	28.00	486	1.75
164	21.50	336	14.60	487*	77.00
168	5.85	337	66.00	489*	24.40
169	8.30	338	11.00	500	11.00
170	10.15	340	127.70	502	22.00

Вкладки зібрані вклясі
Акцидентового Забезпечення .... Разом: 6,107.10*

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1989 Р.

Відділ	Ім'я і Прізвище	Сума
1	Марія Гентош	1,000.00
8	Михайло Петращук	1,000.00
13	Павло Чухта	500.00
8	Михайло Петращак	1,499.00
8	Василь Шевців	1,000.00
20	Михайло Тимчук	1,000.00
22	Джан Деньлоє	500.00
32	Олександер Садлвий	1,000.00
38	Рассел Р. Гаркінс	1,000.00
38	Рассел Р. Гаркінс	1,000.00
38	Рассел Р. Гаркінс	3,000.00
39	Анна Кіндрат	1,000.00
39	Д-р Михайло Логаза	500.00
42	Антоній Цапар	1,000.00
56	Юлій Лісік	1,000.00
57	Дмитро Кендзєрський	1,000.00
59	Степан Сколоздра	1,000.00
59	Анастазія Земельскі	1,000.00
86	Василь Костик	1,000.00
88	Андрій Бараннік	500.00
88	Андрій Бараннік	1,000.00
94	Роза Крушельницька	1,000.00
102	Марія Лезан	1,000.00
102	Марія Лезан	500.00
106	Теодор Дацків	1,000.00
107	Катерина Сенек	1,000.00
107	Василій Зайко	500.00
121	Марія Фітсік	700.00
123	Іван Петрівський	1,000.00
128	Патріція М. Кондира	1,000.00
149	Микола Гричан	1,000.00
153	Євген Рогач	500.00
158	Франя Маліцка	1,000.00
165	Анджеля С. Войтишин	1,000.00
170	Павліна Зубрицька	2,000.00
170	Павліна Зубрицька	2,000.00
176	Микола Матійчук	1,000.00
178	Олексій Буцяк	1,000.00
179	Віліям Шупляк	1,000.00
182	Анна Матіяшек	500.00
194	Іван Гірняк	631.00
200	Осип Пацура	1,000.00
204	Тетяна Богачевська	500.00
204	Володимир Возьний	1,000.00
220	Петро Гарасим	500.00
221	Марія Банах	500.00
221	Марія Банах	1,000.00
221	Михайло Борняк	1,000.00
233	Ярослав Хаванський	1,000.00
238	Михайло Я. Мороз	725.00
240	Стенлей Бобяк	1,000.00
242	Микола Спаттє	1,000.00
267	Володимир Сидорак	1,000.00
276	Юрій Кульчицький	500.00
277	Параска Жизномірська	500.00

Відділ	Ім'я, прізвище	Сума
281	Микола Гаврилюк	1,000.00
287	Д-р Роман Флюнт	500.00
290	Галина Оброцька	1,000.00
291	Іван Клим	500.00
291	Ксеня Осадчук	500.00
293	Іван Товпаш	1,338.00
316	Целіна Кучмай	500.00
325	Осип Врубель	500.00
349	Д-р Михайло Шиґера	2,500.00
356	Анна Ставична	1,000.00
361	Марія А. Біскупська	500.00
371	Мирон Гунчак	1,000.00
375	Марія Анна Дубик	500.00
380	Степан Ковальчук	500.00
380	Стапан Ковальчук	1,000.00
380	Михайло Бобер	1,000.00
380	Михайло Бобер	1,000.00
380	Михайло Бобер	1,000.00
380	Степан Ковальчук	1,000.00
383	Катерина Буяр	500.00
385	Михайло О. Ковалів	1,000.00
397	Євген Рогач	1,000.00
435	Андрій Мельничук	1,000.00
487	Ніна Курилко	500.00
		72,893.00s
		72,893.00*
440	Ілля Никифорук	1,000.00
448	Микола Несторович	500.00
458	Віліям Сенсон	3,000.00
460	Василь Озарук	1,500.00
465	Юрій Ґіба	1,000.00
498	Степан Солтис	500.00
498	Степан Солтис	3,000.00
500	Михайло Ковальський	500.00
503	Гаррі Якимечко	1,000.00
		12,000.00s
		12,000.00*

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З БРАТСЬКИЙ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1989

Відділ	Ім'я і Прізвище	Сума
2	Марія Ґілліс	50.00
27	Василь Грибик	50.00
27	Джозефіна Блюй	35.00
29	Роман Дяків	50.00
36	Катерина Ярославська	50.00
36	Марія Філяс	50.00
63	Нелльо Я. Пісоні	50.00
63	Стелля А. Річардс	50.00
63	Іван Матус	50.00
63	Вероніка Турко	50.00
63	Реймонд П. Пітерс	50.00
83	Роза Кузевич	50.00
99	Марія Валіґун	50.00
100	Володимир Михас	50.00
104	Роза Лішак	50.00
133	Григорій Дац	50.00
133	Христина Касюхнич	50.00
158	Катерина Вощак	50.00
200	Анна Пригода	50.00
204	Катерина Захарко	50.00
239	Ольга Стебновська	50.00
239	Дарія Пенцак	50.00
286	Віліям Кавочка	50.00
295	Микола Костюк	50.00
349	Василь Добош	50.00
353	Ірина Гронь	50.00
361	Ольга Турчан	50.00
364	Михайло Василишин	50.00
387	Юрій Гучкевич	50.00
		$1,435.00
2	Анна Воргач	100.00
		$1,535.00

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ

ПРИБУТКИ ЗА ЛЮТИЙ 1989 РІК

Членські вкладки	$244,498.65
Прибутки книгарні і друкарні	117,661.78
Прибутки від інвестицій:	
Бондів	$438,937.43
Реальності в Кергонксоні, Н.Й.	77,992.63
Гіпотечних позичок	40,250.74
Членських позичок	92.89
Уділів	25.00
Банків	1,750.02
Разом	**$559,048.71**
Звороти:	
Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників	$ 33,910.90
Податків від заморгеджованих реальностей	1,153.00
Премії шпитального забезпечення працівників	963.72
Грошових зворотів	649.00
Кошти публікації „Свободи"	69.230.34
За Дозрілі Вивінувальні Грамоти	500.00
Стипендії	289.90
Коштів Канцелярії у Вашінгтоні	50.00
Разом	**$106,746.86**
Різні прибутки:	
Зиск при продажі бондів	5,317.00
Переносне Конто	533,785.49
Разом	**$539,102.49**
Інвестиції:	
Дозрілі і продані бонди	$408,249.39
Сплачено гіпотечних позичок	140,042.59
Сплачено членських позичок	7,075.79
Разом	**$555,367.77**
РАЗОМ загальний прибуток на Лютий 1989	**$2,122,426.26**

ВИДАТКИ ЗА ЛЮТИЙ 1989

Виплати членам:	
Грошові звороти	$ 42,828.68
За дозрілі вивінувальні грамоти	98,118.01
Посмертні допомоги	85,893.00
Відсотки від посмертних допомог	105.80
Вкладки за дітей, яких родичі померли	183.26
Допомога з Братського Фонду	1,535.00
Разом	**$228,663.75**
Видатки:	
Канцелярії у Вашинґтоні	$ 8,652.83
Союзівки	95,513.24
Книгарні і друкарні	112,514.93
„СВОБОДА" за орган.	$ 50,000.00
Організаційні видатки:	
Оголошення	$ 9,602.52
Лікарські бадання нових членів	250.60
Винагорода обласних організаторів	1,346.16
Винагорода Відділових організаторів	2,095.19
Кошти обласних засідань	2,013.13
Разом	**$ 15,307.60**
Платні, забезпечення і податки:	
Платня головних урядовців	$ 14,233.34
Платня працівників	38,978.36
Премії за шпитальне забезпечення працівників	26,519.05
Асекурація	7,608.00
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників	37,632.52
Разом	**$124,971.27**
Загальні адміністративні видатки:	
Книжки і друки	$ 86.00
Банкові оплати	23.00
Вкладки до братських конгресів	85.00
Загальні канцелярійні видатки	2,546.90
Оплата до асекураційних урядів	1,886.00
Кошти канадської канцелярії	175.64
Поштові оплати	1,401.36
Кошти друків і приборів	2,250.07
Обслуга машин	603.43
Кошти телефону	2,133.57
Загальні кошти подорожей	1,726.79
Разом	**$ 12,917.76**
Різні видатки:	
Кошти інвестиції	$ 50.00
Спортова акція	600.00
Кошти Компютеризації	3,000.00
Переносне Конто	534.006.49
Податки від Заморґеджованих Реальностей	138.02
Разом	**$537,794.51**
Інвестиції:	
Закуплено бонди	$ 50,486.94
Уділено гіпотечні позички	180,000.00
Уділено позички на підклад грамот	3,967.89
Капітальний ремонт на Союзівці	25,926.25
Разом	**$260,381.08**
Видатки за Лютий 1989	**$1,446,716.97**

БАЛЯНС

Стан чинний		Стан Довжний	
		ФОНДИ	
Готівка	$ 1,492,766.38	Забезпеченевий	$62,065,220.17
Бонди	48,107,699.47	Акцидентовий	1,713,299.36
Уділи	1,326,933.83	Братський	(111,020.72)
Гіпотечні почички	5,111,237.48	Сирітський	386,723.24
Позички на грамоти	626,828.06	Захисти	(245,691.12)
Реальності	1,485,358.09	Наглої потреби	72,516.96
Друкарські і електронічні машини	305,673.54		
Позичка для Корпорації Дому УНС	5,320,000.00		
Позичка для УНС Корп. ім. Д. Галичина	104,551.04		
Разом	**$63,881,047.89**	**Разом**	**$63,881,047.89**

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1989 Р.

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЛЮТОМУ 1989 Р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у лютому	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом у 1989 р.
	Округа АЛЕНТАВН					
137	М. Колодруб	1	1,000			1
	Округа БАЛТІМОР					
15	І. Кун	1	10,000			2
55	А. Ціздин	3	15,000	1		4
290	М. Хома	1	5,000			1
320	І. Рад	2	10,000		2	2
		7	**40,000**	**1**	**2**	
	Округа БОСТОН					
178	А. Маркотте	2	10,000	1		2
	Округа БОФФАЛО					
40	М. Лупічук	6	18,000		6	6
	Округа ЧІКАҐО					
33	Софія Оріх	1	3,000			1
51	М. Ольшанський	2	13,000			2
220	Б. Вовчик	1	25,000			1
399	Р. Припхан	1	3,000			1
423	М. Куропась	1	3,000			1
		6	**47,000**			
	Округа КЛІВЛЕНД					
102	М. Бобечко	1	5,000			1
180	Ґеновефа Жеребняк	1	25,000			2
336	В. Шмагло	1	3,000			1
		3	**33,000**			
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ					
170	В. Білик	1	5,000			2
286	Павлина Балутянська	1	5,000	1		1
		2	**10,000**	**1**		
	Округа МОНТРЕАЛЬ					
434	Олександра Дольницька	2	10,000	1		2
465	Текля Мороз	2	8,000	1		2
		4	**18,000**	**2**		
	Округа НЮАРК					
37	Ольга Осередчук	2	4,000		2	2
234	М. Хитра	1	5,000			2
		3	**9,000**		**2**	
	Округа НЮ ГЕЙВЕН					
370	Г. Ґіна	1	2,000		1	1
414	І. Телюк	2	6,000			2
		3	**8,000**		**1**	
	Округа НЮ ЙОРК					
6	М. Халянич	1	5,000			1
158	Емілія Саноцька	2	4,000			2
361	С. Чума	1	3,000			1
450	Евстахія Мілянич	1	2,000		1	1
		5	**14,000**		**1**	
	Округа НІЯҐАРА					
458	Д. Пищ	2	40,000			5
	Округа ПАССЕЙК					
134	Уляна М. Дячук	1	30,000			2
	Округа ПЕРТ АМБОЙ					
168	І. Бабин	1	5,000		1	1
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ					
83	С. Гавриш	1	3,000			2
128	В. Горбовий	1	3,000			1
153	Ю. Данилів	2	6,000			2
162	Д. Федорійчук	1	5,000			1
173	П. Щерба	1	5,000	1		1
216	Б. Одежинський	1	2,000		1	1
231	В. Пастушок	3	32,000	1	1	3
237	М. Крика	1	5,000	1		1
347	Доця Найда	2	10,000			2
422	В. Євтушенко	2	15,000	1		2
430	І. Кнігницький	3	9,000			3
		18	**95,000**	**4**	**2**	
	Округа ПІТТСБУРҐ					
53	Д. Головатий	2	4,000		2	3
120	Е. Матіяш	1	3,000			4
161	І. Тиро мол.	1	25,000			3
	В. Гладьо	2	10,000			
481	Гелен Возняк	1	5,000		1	2
	М. Мищак	1	5,000			
		8	**52,000**		**3**	
	Округа РОЧЕСТЕР					
43	Д. Пристай	1	2,000		1	2
217	С. Приймак	8	51,000	1		9
343	Марія Сверида	1	3,000			1
		10	**56,000**	**1**	**1**	
	Округа СИРАКЮЗИ-ЮТИКА					
121	Естер Фатюк	2	20,000			2
271	І. Чопко	13	55,000	1		13
484	В. Кроп	1	3,000			1
		16	**78,000**	**1**		
	Округа ТОРОНТО					
432	Ярослава Зорич	2	10,000	2		2
456	Б. Лавринів	1	3,000			1
		3	**13,000**	**2**		
	Округа ТРОЙ					
13	П. Шевчук	1	3,000			1
88	Стефанія Гаврилюк	1	40,000			1
191	Д. Коцан	2	6,000			2
		4	**49,000**			
	Округа ВІЛКС БЕРИ					
236	Сузанна Сек	1	3,000			1
	ЗАХІД КАНАДИ					
445	І. Геврик	2	15,000	1		2
	Округа ВУНСАКЕТ					
206	Л. Гардінк	1	2,000		1	7
	І. Кун	5	38,000		1	
		6	**40,000**		**2**	
	Округа ЯНҐСТАВН					
230	Аннабелла Боровицька	1	5,000		1	2
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ					
3	Н. Бойко	2	75,000			3

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОУЗУ У ЛЮТОМУ 1989 РОКУ

П.Ч.	Округа осідок	Число Відділу	Придбано чл. у лютому	Разом	Забезпечення на суму: у лютому	разом	АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ						
1.	Філядельфія	40	18	28	95,000	127,000	5
2.	Піттсбург	18	8	14	52,000	78,000	—
3.	Шамокін	17	—	13	—	67,000	3
4.	Алентавн	13	1	1	1,000	1,000	—
5.	Скрентон	5	—	1	—	5,000	—
6.	Вілкс Бери	6	1	2	3,000	7,000	—
Разом		**99**	**28**	**59**	**151,000**	**285,000**	**8**
	Округи МЕРИЛЕНДУ						
	Балтімор	8	7	9	40,000	50,000	1
	Округи НЮ ЙОРКУ						
1.	Ню Йорк	30	5	10	14,000	42,000	—
2.	Сиракюзи-Ютика	13	16	17	78,000	79,000	1
3.	Рочестер	11	10	19	50,000	113,000	1
4.	Трой	8	4	4	49,000	49,000	—
5.	Боффало	6	6	10	18,000	38,000	1
Разом		**68**	**41**	**60**	**215,000**	**321,000**	**3**
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	18	3	6	9,000	22,000	1
2.	Джерзі Ситі	10	2	6	10,000	24,000	1
3.	Перт Амбой	12	1	1	5,000	5,000	—
4.	Пассейк	4	1	7	30,000	109,000	—
Разом		**44**	**7**	**20**	**54,000**	**160,000**	**2**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН, ОГАЙО						
1.	Чікаго, Ілл.	29	6	11	47,000	66,000	—
2.	Детройт, Миш.	20	—	4	—	65,000	—
3.	Клівленд, Огайо	19	3	7	33,000	49,000	1
4.	Янгставн, Огайо	7	1	2	5,000	8,000	—
Разом		**75**	**10**	**24**	**85,000**	**188,000**	**1**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14	3	4	8,000	9,000	—
2.	Бостон, Масс.	5	2	6	10,000	14,000	1
3.	Вунсакет, Р. Ай.	6	6	8	40,000	50,000	—
Разом		**25**	**11**	**18**	**58,000**	**73,000**	**1**
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ						
1.	Центральна	6	—	1	—	3,000	—
2.	Міннеаполіс, Мін.	6	—	—	—	—	—
3.	Ст. Луіс, Мо.	3	—	—	—	—	—
Разом		**15**	**—**	**1**	**—**	**3,000**	**—**
	Необ'єднані Відділи в Америці	20	2	6	75,000	158,000	—
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	20	3	4	13,000	14,000	2
2.	Монтреаль, Квеб.	7	4	4	18,000	18,000	2
3.	Ніягара, Онт.	10	2	5	40,000	85,000	—
4.	Захід Канади	14	2	3	15,000	25,000	1
Разом		**51**	**11**	**16**	**86,000**	**142,000**	**5**
Загальна сума		**405**	**117**	**213**	**764,000**	**1,380,000**	**21**

Шевченківське свято „Рідної Школи" в Дітройті

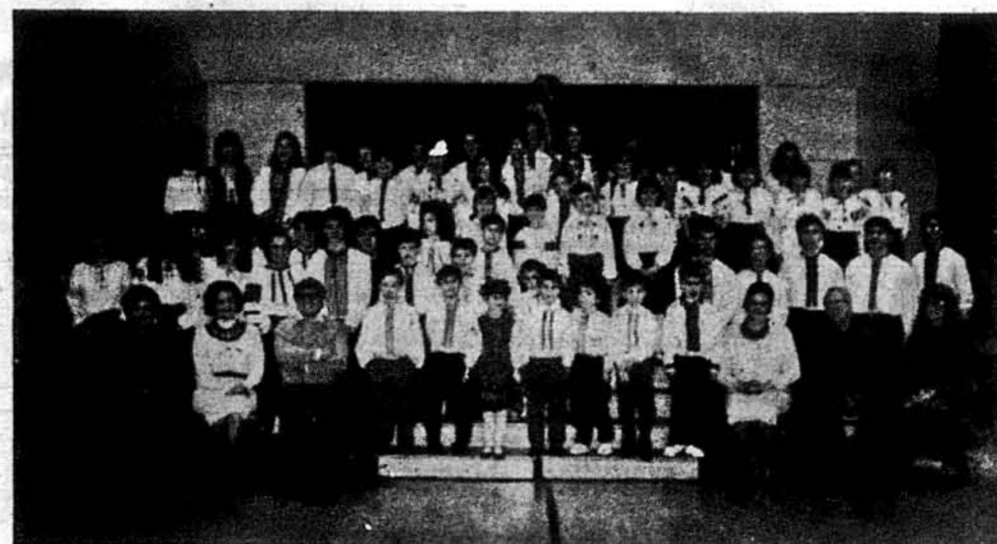
З нагоди 175 -ої річниці народження поета відбулася святкова програма, що її з успіхом виконали учні Школи українознавства в авдиторії церкви Непорочного Зачаття у Воррені.

Програму свята почали учні 1 -ої кляси учительки Ірини Тарнавської рецитацією вірша „Поклін тобі, Тарасе". Про життя і творчість поета розповів учень 11 -ої кляси Данило Лісовський. Цю частину програми підготовила учителька Х. Юзич. Учні 8 -ої і 9 -ої кляс виконали вірш поета „Іван Підкова" (підготовив д-р Микола Григорчук).

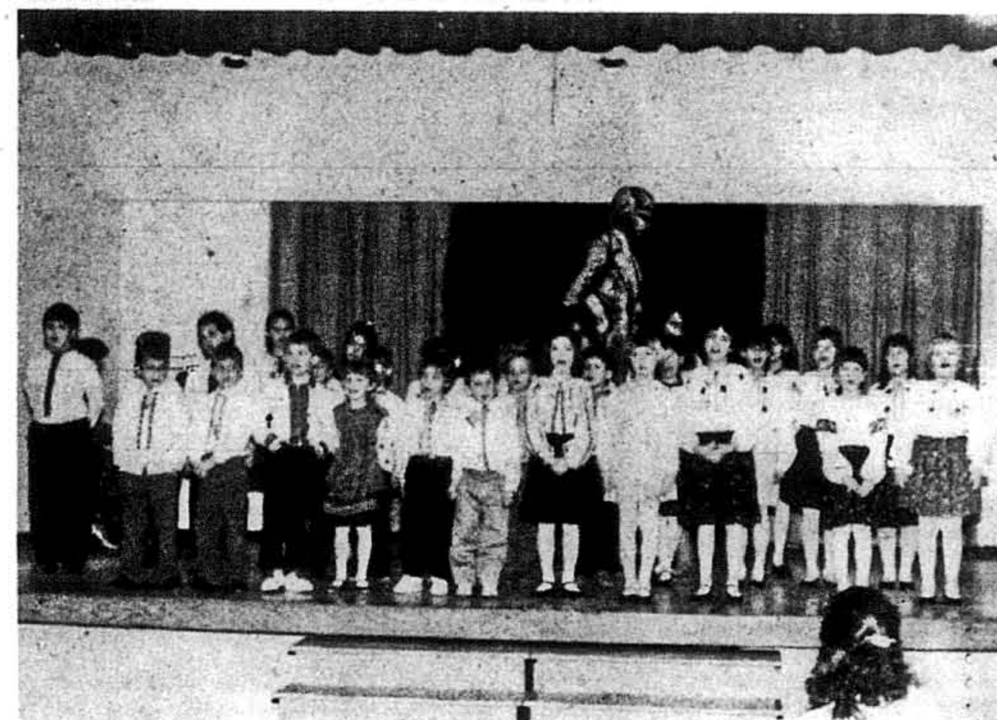
Учнівський хор від передшкілля до 4 -ої кляси виконав пісні: „Взяв би я бандуру", „Садок вишневий", „Слава, слава Кобзареві" та „Тече вода". Виступ хору з успіхом підготовила учителька і піяністка Леся Іваницька. Вона також разом з учителькою Трансит підготовила виступ передшкілля і другої кляси, які з успіхом виконали „Пригоди української книжки" Ганни Черінь.

Взяли участь у програмі малята з третьої та четвертої кляс. Учні 3 -ої кляси учительки С. Площанської виконали віршований текст „Пригоди дідуся Тараса", а учителька Л. Зайців підготовила виступ учнів 4 -ої кляси, які виконали монтаж „В нас сьогодні Шенченкове свято". „Сонце заходить" виконали учні 5 -ої кляси (підготовили учительки Х. Качан і О. Андрушків). Учнівський хор 6 -ої і 7 -ої кляс відспівав пісню до слів твору Шевченка „Гамалія ". Учні10 -ої кляси виконали історичну поему „Іван Підкова" (виступ підготовила учит. Христина Юзич). Програма закінчилася відспіванням „Заповіту" всіми учасниками свята.

Осип Сливинський

Сидять (зліва): учителька Л. Зайців, голова управи „Рідної Школи" — Л. Лісовська, директор школи — Ярослав Березовський, учителі Ірина Тарнавська, Юрій Любінецький та Світлана Площанська. У другому ряді — Рома Тобінська та [illegible] Школи українознавства.

Учнівський хор першої — четвертої кляс. На задному пляні — вирізьблена постать Тараса Шевченка.

ШЕВЧЕНКОЗНАВЧА КОНФЕРЕНЦІЯ В НЮ ЙОРКУ

Уже дев'ятий рік підряд у Ню Йорку щовесни відбуваються наукові шевченкознавчі конференції, які спільно влаштовують Наукове Товариство імени Шевченка в Америці, Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і Український Науковий Інститут Гарвардського Університету.

Цьогорічна конференція, що відбулася 25-го березня в залі Нюйоркського університету, відрізнялася від попередніх тим, що три доповіді на ній прочитали українські вчені, які живуть в Америці, а три — вчені, що живуть і працюють у Києві. Незвичайна програма притягнула велику авдиторію — понад 400 людей.

Конференцію відкрив голова НТШ д-р Ярослав Падох, який нагадав, що коли Шевченкові було 32 роки, його твори вже читала вся Україна, сьогодні Шевченка читають українці в усьому світі — і ті, що живуть на батьківщині, і ті, що перебувають на засланні, і ті, що в діяспорі. Шевченкове слово всіх об'єднує. Участь у сьогоднішній конференції трьох учених з Києва має історичне значення. Вітаючи Івана Дзюбу, Миколу Жулинського і Раїсу Іванченко, промовець сказав, що в їхніх особах він вітає інтелектуальний світ Києва.

Конференцією керував Юрій Шевельов. У вступному слові він пригадав, що на початку своєї поеми „Гайдамаки" Шевченко воює з тими його сучасниками, які звуть українську мову „мертвими словами" і хочуть, щоб поет писав про „Матрьошу" та „Парашу, радість нашу". Шевченко їм відповів: „Я слухать не буду... Плаче Україна — і я плачу"...

Фактично сучасна перебудова на Україні почалася на сходинах Спілки письменників України. Там вперше поставлено питання української мови.

Дальше Шевельов порушив тему історії української літератури. Є дві її концепції: одна — Сергія Єфремова, що ділить письменників на тих, які служать народові, і на тих, які не служать. Друга концепція ділить письменників на проґресивних і реакційних, антинародних. Обидві концепції іґнорують багатство життя, що має бути віддзеркалене в літературі.

Професор Шевельов зауважив, що він порадив би усім — і на Україні, і поза її межами — обережніше поводитися із словом „народ", бо воно має кілька значень. Згадати б тільки, що режим Сталіна знищив до 20 мільйонів так званих „ворогів народу", а один поет писав: „Я одержав нагороду, слава Сталіну й народу".

Шевельов також говорив про заповнення білих плям в історії і літературі України. Наприклад, досі не видано всіх матеріялів про Кирило-Методіївське братство і т. п. На закінчення Шевельов сказав: „Сьогодні сидимо поруч — люди з еміґрації і люди з України — у вірі, що говоримо чесно. Ми — люди різної ідеології, з різних держав, але це не значить, що ми не маємо спільної мови. Взаємодопомога можлива".

Микола Жулинський, заступник голови Інституту Літератури Академії Наук України, прочитав доповідь на тему „Шевченко і сучасна духовна ситуація". Він, зокрема сказав, що гуманістична моральність пронизує твори Шевченка, який писав: „Обніміте ж, брати мої, найменшого брата". Нині оживає інтерес до історії України, української мови. Утворилося Товариство Української мови імени Шевченка. На Україні зміни — перебудова, гласність, осмислення трагічних проблем історії. В роки сталінського казарменого соціялізму й терору сталася деформація естетичних смаків, оцінок, штучне насаджування інтернаціоналізму. Тепер назріла необхідність підняти на поверхню глибинні вартості національних культур, розробити їх історію. Почуванням українського народу сьогодні відповідає творчість Шевченка, сьогодні він нам потрібний.

Іван Фізер, професор Ратгерського університету, у своїй доповіді про генезу поетичних і мистецьких творів Шевченка, сказав, що його поезія і малювання були взаємно доповнюючі, паралельно існували в його підсвідомості.

Професор Омелян Пріцак (Гарвардський університет) свою доповідь „Шевченко пророк" почав словами про те, що він не є літературознавцем і говоритиме з перспективи інтелектуальної біографії Шевченка. Доповідач згадав, як, випустивши „Кобзар", Шевченко був у полоні візій — створив „Коліївщину", „Гайдамаки". Значно пізніше, в щоденнику писав, що його покликання було — стати поетом.

Далі для Шевченка була характерна національна програмовість, зокрема віддзеркалена у творі „Розрита могила". В роки своєї другої подорожі на Україну (1845-1847) Шевченко почував небувале творче піднесення, написав найсильніші твори — „Єретик", „Великий льох", „Кавказ", „Заповіт". Збирався видати збірку поезій „Три літа", до якої нарисував портрет пророка Єремії і свій портрет-шарж. Очевидно відчував своє завдання — бути пророком.

Історик Раїса Іванченко (Київський університет) у своїй доповіді „Тарас Шевченко і Михайло Драгоманов у суспільно-політичному русі на Україні" підкреслила, що Драгоманов високо цінував Шевченка, але був проти будь-якого культу його.

Драгоманов характеризував ідеологію Кирило-Методіївського братства, доводив, що слов'янофільство Шевченка відрізнялося від ідей інших братчиків. На думку Драгоманова, політичний розвиток Шевченка йшов від козацького патріотизму початку 1840-их років, а далі, під впливом „Історії русів" до автономізму. Вершина вияву політичних поглядів Шевченка „Великий льох" і „Розрита могила". Заключний акорд — „Заповіт".

Іван Дзюба, літературний критик і публіцист з Києва, у доповіді „Тарас Шевченко і слов'янофільство" коротко накреслив картину руху серед слов'янських народів, що почалася у першій половнині XIX століття. У росіян цей рух мав політичний тенденційний характер. Проблема слов'янофільства цікавила Шевченка ще до заснування Кирило-Методіївського братства, яке сподівалося, що через федерацію слов'ян Україна здобуде свободу.

Повернувшися із заслання, Шевченко фактично воював з російським слов'янофільством, хоч особисто був пов'язаний з слов'янофілами Аксаковими. Шевченко відмовився друкуватися в органі слов'янофілів „Парус", бо там був уміщений вірш про „Русское море" і в переліку всіх слов'ян не було українців. Шевченко вказував на ретроградство слов'янофілів: був за самостійне існування України, української мови й літератури.

Літературознавець Юрій Грабович (Гарвардський університет), перш ніж почати свою доповідь „До питання величі Шевченка: самозображення поета", зауважив, що сьогодні науковці з України і з діяспори вперше виступають разом на широкому громадському форумі. Співпраця між Гарвардським університетом і Академією Наук України триває вже кілька років, між ученими є інтелектуальне поєднання. У своїй доповіді професор Грабович підкреслив, що велич Шевченка не вимірюється тиражем „Кобзаря" чи кількістю поставлених йому пам'ятників. Велич Шевченка — в його гуманізмі. В його останніх творах Україна переростає у вселюдське, велич поета у візії загальнолюдського.

Як кожне вагоме явище культури, Шевченко має різні іконостаси, по різному тлумачать його творчість і в наукових і в ненаукових колах. Він буває і революційним демократом і націоналістом. Є тлумачення, що Шевченко є речником народу, пророком, його поезія апостольська. Тлумачення його творчости різко [illegible]ється залежно від концепції її вжитку. Є ціла гама сприйняття, осмислення. Це теж цікаве, варте дослідження. Обставини у радянському літературознавстві цьому не сприяють.

Закриваючи конференцію, професор Ла-Сальського університету Леонід Рудницький підкреслив історичне значення сьогоднішньої конференції, на яку прибули брати з України. Промовець висловив побажання, щоб наступна спільна шевченкознавча конференція відбулася в Києві.

На закінчення поет з України Ігор Римарук прочитав поезію, присвячену Шевченкові.

Любов Дражевська

І один у полі воїн...

В Атланті, Джа, живе мало українців, але коли приходиться до популяризації українського імени, то там завжди знаходяться активісти, які це роблять вміло, наполегливо, з успіхом.

Одною з таких активісток є Оля Цегельська, яка словом і піснею з бандурою розказала неукраїнцям про Тисячоліття Хрищення України. Внизу вона своїми словами розказує про всі програми, які їй вдалось влаштувати в американському середовищі.

Перша програма відбулася в Розваговому центрі Такера для американських пластунок. Дівчаткам у виставці найліпше подобалися писанки. Рій був невеликий, тож кожна дівчинка мала змогу попробувати гри на бандурі.

Другий виступ відбувся у пресвітеріянській церкві св. Андрія, куди мене запросила Еленор Голкомб перепровадити цю програму в клясі вивчення Біблії. Е. Голкомб в 1987 році була на фортепіяновому концерті, під час якого виконувала українські твори. Крім фортепіяну була на тім концерті нагода заграти й на бандурі та дещо сказати слухачам про надходяче Тисячоліття. Церковний проповідник, який був присутній на курсі, на якому я доповідала годину раніше, представив мене в українському народному строю під час Богослужби. Він також сказав, що це Тисячоліття мало свій початок в Києві на Русі, теперішній Україні, а не у Московщині, теперішній Росії.

Третя програма відбулася в першій пресвітеріянській церкві в Марієтта. Еленор Робінсон, голова симфонічного товариства запросила мене виступити з програмою про Тисячоліття й про українське мистецтво. Крім гри на бандурі я виконала два твори на фортепіяні: „Ліричну поему" Фоменка і „Гуцульську токату" Кос-Анатольського. Найбільше зворушені були жінки моєю розповіддю про те, як дружина Кос-Анатольського (котру я мала честь пізнати у Львові 1985 року), довідавшись що я виконую твори її покійного мужа на терені Америки, побігла до своєї квартири якраз перед від'їздом мого автобуса та вспіла повернутися із трьома рукописними оригіналами покійного композитора.

Вона дала мені до зрозуміння, що нот не повинні мені відібрати при перевірці перед виїздом з Совєтського Союзу, бо вибрала рукописи що вже були опубліковані.

Четверта програма відбулася у середній школі Мобрі для 500 учнів сьомої кляси. Після гри на бандурі і спростування неправильних даних про 1000-ліття та українську історію (американську молодь дальше вчать з книжок, де св. Ольга є представлена як „російська принцеса"), молоді студенти питали мене про приїзд до Америки, про вивчення англійської і української мов, про можливість закупити українську бандуру в Америці тощо. Були смішні моменти, бо наші народні фолкльорні пісні веселі. Були поважні моменти: голод, винищення наших бандуристів, ҐУЛаґи, родину, яку я залишила в Україні. Молодим я сказала, що вони є наша надія. Вони є наші майбутні конгресмени і сенатори, журналісти, історики, науковці та вчителі. Колись через них, через молодь, яка незабаром дозріє, спростується неправильно передану історію України та що Україна воскресне бо правда переможе.

П'ятий виступ відбувся для жіночого клюбу Марієтти в будинку ІМКА. Голова Вірджінія Бікерс, яка була присутня на виступі у Симфонічному товаристві, попросила, щоби я промовила до тої одної з найстарших і найважніших організацій цієї околиці. По виступі жінки мали змогу ближче приглянутися до української кераміки, вишивок, килимів, різьбарських виробів, писанок тощо. Найбільше їх зворушила моя розповідь про мого стрийка, священика Артемія Цегельського. Він довгі роки перетерпів з родиною в Сибірі і по інших тюрмах та ҐУЛаґах за вірність своїй Українській Католицькій Церкві. Також розповіла про мою покійну бабусю Ірину Дроздовську-Сеник, яка за часів Сталіна пережила 9 тяжких років в Сибірі. По закінченні програми усі присутні повстали з місць, щоби в цей спосіб виявити свою пошану українському народові.

Шостий виступ у 1988 році був у баптистській церкві Антіох, де щороку відбувалися різні пописи моєї музичної студії. Звичайні ті пописи починалися фортепіяновим сольом учительки. Цього року програма почалася поясненням про український стрій, про Тисячоліття Хрищення Руси-України та про українську бандуру. Численна публіка тим разом послухала сольовий виступ учительки не на фортепіяні, але на бандурі.

В липні та серпні виступи не відбувалися, але у вересні в домі А. Д'Аннесси відбувся сьомий виступ, тим разом для відділу організації Доньки американської революції. Крім вище поданих пояснень, слухачі ще довідалися про великого українського поета Тараса Шевченка, який згадував про *Вашінгтона*.

Восьмий виступ відбувся в баптистській церкві Декейтур для студентів Асоціяції вчителів музики. Виступ зорганізувала учителька музики Керол Нері, яка через довші роки перебувала в Ірані. На закінчення програми вона від себе додала, що в це, що я розказувала про жорстокість окупантів супроти України (голод, розстріл бандуристів, фальшування історії) можна вірити, бо вона особисто пережила несамовиті події власне в Ірані.

Дев'ята програма відбулася в моїм домі, а це тому що від часу попису декілька студентів фортепіяну виявили охоту вчитись гри на бандурі, щотижня вони приходили попри бандуру в дорозі до студії, але обмежений час фортепіянової лекції не дозволяв на розказування про саму бандуру.

Десята і остання частина програми у 1988 році відбулася під час традиційного різдвяного обіду Асоціяції вчителів музики повіту Кобб. Головним промовцем на тій програмі був музичний критик газети „Атланта Джорнал енд Конститюшин" Генрі Деррик, який добре орієнтується в українських справах. Він свого часу написав статтю про співака Павла Плішку та про концерт Української релігійної музики, який влаштувала Фундація ім. Мазепи 28-го лютого 1988 року. Справа Тисячоліття йому не була новою. Натомість гра на бандурі його дуже зацікавила і дала йому змогу заспівати (з допомогою понад 30 членів цієї музичної асоціяції) всіми улюблену пісню „Тиха ніч". *Пісня почалася* сольом в українській мові під акомпаньямент бандури. Другу стрічку заспівали всі присутні англійською мовою „піяніссімо", щоби не приглушити української версії котра перепліталася з їхньою мелодією.

Крім згаданих виступів для американської публіки, вислано ряд листів до конґресменів та сенаторів і важливіших церковних чинників різних віроісповідань в околицях Атланти. Всі листи були підписані репрезентанткою УАКРади на Джорджію. На листи відповіли прихильно два конґресмени і сен. В. Фовлер. Тому, що римо-католицький архиєпископ Атланти Донелен, який так гарно поставився до листа в справі голоду, помер, то вислано також листа до його наслідника. Він прихильно поставився до нашого ювілею, хоч і вислав листа пізно.

Закінчивши 1988 рік, після згаданих десятьох зорганізованих програм, при кінці січня 1989 року я виїхала з околиці Атланти. Залишила я терен Джорджії з переконанням, що кожна людина таки може щось зробити для свого народу.

Про деякі програми обширно звітувала місцева преса.

Мгр Ольга М. Цегельська

О. Цегельська серед американських пластунок.

Програма для молоді баптистської церкви в Антіоху.

Доповідь Я. Ісаєвича в Українському Музеї

„Культурно-освітні осередки і друкарство на Україні в XVI - XVIII століттях" — такою була тема доповіді, яку історик Ярослав Ісаєвич зі Львова прочитав у неділю, 9-го квітня ц.р., в Українському Музеї в Ню Йорку.

Привітавши доповідача, директор УМ Марія Шуст сказала, що його виступом Музей розпочинає цикл доповідей, тематично пов'язаних з виставкою в Музеї „Скарби давнього українського мистецтва — релігійне мистецтво XVI - XVIII століть".

Куратор виставки мистецтвознавець Стефанія Гнатенко представила доповідача, який завідує відділом історії давньої української культури Інституту суспільних наук УРСР у Львові. Минулого року він приїхав до Америки на запрошення Гарвардського університету. В поточному академічному році читає два курси: „З історії Галицько-Волинського князівства" і „Початки друкарства у слов'янських народів". Він уже прочитав наукові доповіді в кількох американських університетах. Професор Ісаєвич є автором численних публікацій та статтей в українських радянських енциклопедіях. Одна з основних тем його досліджень — поширення на Україні друкарства. Його невтомна праця увійшла до тритомного зведеного каталогу українських стародруків — „Пам'ятки книжкового мистецтва". Перебуваючи в Америці, учений вивчає архівні матеріяли, стародруки, рукописні книги, що є у бібліотеках, музеях та приватних колекціях.

Взявши слово, Ісаєвич сказав, що коли в країні настає політичне й громадське пожвавлення, то зростає інтерес до національної культури. Нині на Україні є велике зацікавлення нею.

Доповідач зауважив, що він говоритиме про тяжкий для України час — від кінця XIV-го до середини XVIII-го століття. Проте історія свідчить про певну закономірність: коли країна буває в тяжкому стані, то з'являються сили, спрямовані на самозбереження, починається відродження.

Культурне життя країни може розвиватися, коли в ній є культурні осередки. На Україні в XIV-му столітті княжі двори занепали, про панські двори знаємо мало. Ще були спогади про Київську державу, ще жили державницькі традиції.

Основним культурним осередком була Києво-Печерська лавра, впливи якої поширювалися на Білорусь. Центрами також були єпископські двори, особливо в Західній Україні. В них, зокрема, переписували рукописи.

В XV-му столітті стало ясно, що самими традиціями жити не можна. Молодь прагнула культурних зв'язків зі Заходом. Лише з Дрогобича 20 осіб училося у Краківському університеті, з них, Юрій Дрогобич став ректором університету в Больоньї (Італія). Проте українських осередків, пов'язаних зі західньою культурою, не було, зв'язки мали тільки окремі люди.

Від середини XVI-го століття національний патріотизм став пов'язуватися з церковними традиціями. Певну ролю відіграли протестанти, які спонукали до перекладів св. Письма на українську мову, хоча й були відірвані від традиційних форм української культури. Серед найвизначніших пам'яток культури на зламі XVI - XVII століть вирізняються твори православного полеміста Івана Вишенського, який полемізував з унією, що її насаджувала польська держава.

Першою спробою поєднати візантійську і західньоевропейську культури була Острозька Академія, заснована 1578 року. При Академії була друкарня, де видали знамениту Острозьку Біблію. Керівником друкарні був Дем'ян Наливайко, брат славетного козацького провідника Северина Наливайка. Бідою Академії була залежність від меценатів: 1608 року помер князь Константин Острозький і через чотири роки Академію було ліквідовано. Іншою бідою того часу була денаціоналізація провідної верстви. Її ролю у піднесенні української культури перебрало міщанство — купці та ремісники. У львівських архівах збереглися заповіти, в яких, поруч із коштовним одягом, перелічують книжки. Отже міщани мали цінні бібліотеки, в яких переважала антична література: на першому місці — Арістотель, на другому Ціцерон, популярним був Еразм Роттердамський. Міщанство на деякий час перебрало керівництво культурним життям країни. Було засновано широку мережу братств. Львівське братство стало піонером-зачинателем, мало одну з перших на Україні друкарень. Братства були в багатьох містах України, навіть в Лубнах.

В 1615-1630 роках центр культурного життя пересунувся на схід. У Києві було кілька друкарень, засновниками яких, за невеликими винятками, були галичани. Власником однієї з друкарень був Вербицький — друкар і одночасно запорізький козак.

В 1632 році засновано Києво-Могилянську колеґію, яка відіграла величезну ролю у розвитку української культури.

Від другої половини XVII-го — початку XVIII-го століть, культуру на Україні в основному розвивали релігійні організації. Всі друкарні діяли при монастирях. (Є дані про те, що після 1720 року у друках забороняли українізми). Постав ряд колеґій: у Харкові й Чернігові — православні, у Львові — єзуїтська. Доповідач вважає, що Сумцов і Франко неслушно засуджували колеґії за схоластику. Вони діяли приблизно на рівні колеґій Центральної Европи — напівсхоластично, але дещо засвоїли від Ренесансу. З них виходили мандрівні дяки, переважно це були недовчені спудеї колеґій. Завдяки ним розвивалася на Україні початкова освіта, майже в кожному селі був дяк. В учителя-дяка вчився Шевченко — „списував Сковороду". Потім уряд викоренив цю систему, значно пізніше виникли церковно-приходські школи.

На закінчення доповідач показав численні слайди — спершу архітектурні пам'ятки Київської держави, далі будови, що були синтезою питомої української архітектури і західньоевропейських впливів. Показав зразки Ренесансу, найбільше у Львові, українського барокко, бароккові скульптури. Показуючи фотографії старовинних церков, професор Ісаєвич нагадав, що при кожній церкві було братство, школа. В сільських церквах переписували рукописи, ноти.

Останнім на екрані з'явився краєвид Карпат. Доповідач сказав, що він показував культуру — творчість людських рук. А от природа, такою вона була віками, і тоді, коли будували наші предки.

Побачене і почуте захопило авдиторію. Не один з неї пішов до виставової залі УМ ще глянути на чудові репродукції творів українського мистецтва XVI - XVIII століть.

Любов Дражевська

Д-р Я. Ісаєвич під час доповіді в Українському Музеї

В пам'ять о. С. Ґаука

У четвер, 23-го березня, в четвертий день після атаки серця, в Ошаві відійшов від нас шанований в епархії і в парафії о. крилошанин Степан Ґаук, помічник пароха церкви св. Юрія, почесний член Реґіонального об'єднання Ярославщини і Засяння, проживши сто років, з яких 73 на службі священика української католицької церкви. Отець Ґаук, що провадив спартанське життя, без напитків і тютюну, а із щоденною руханкою і проходами або вправами на ровері, постійно був здоровий і сповняв усі обов'язки священослужителя ще до неділі, 19-го березня.

О. крилошанин Ґаук народився 9-го листопада 1888 року в селі Будинині біля Белза, Сокальського повіту, і в своєму селі почав навчання. В 1910 р. закінчив академічну гімназію у Львові і вступив на богословію, після якої одружився з абсольвенткою перемиського Інституту Оленою Савчак. 4-го грудня 1915 р. прийняв з рук єпископа Григорія Хомишина св. Тайну священства. Зразу був призначений на завідателя парафії Сторожі Великі (Загутин) біля Сянока в Перемиській епархії, на місце померлого тестя о. Віктора Савчака.

У перші роки польської окупації (1918-1923) о. Ґаук завідував невеликою парафією у польському селі серед Сінявських лісів — Майдані Сінявському, що положений у північній Ярославщині, при старій австрійсько-російській границі, а потім на межі нових воєвідств — Львівського і Люблинського. В той час творена Польської держави, позначеного поліційною сваволею і арештами українців, молодий священик відважно проводив освідомну працю, щоб запобігати перед асиміляційним тиском і знущанням нової, ворожої влади.

В 1923 р. о. Ґаук обняв парафію у містечку Варяж у Сокальському повіті, і там прожив аж до насильного виселення українців у Тернопільщину в 1945 р. Його 1,500 мирян жили у шістьох громадах, а парох обслуговував їх у двох церквах і Каплиці. 23-літня діяльність о. пароха Ґаука у Варяжі була найбільш продуктивна в його душпастирюванні і в проводі громадою. У світській праці допоміг йому на початку його брат Григорій, учитель, кол. старшина УГА (до часу виїзду до Канади в 1928 р.), потім дружина і на кінці ще й дочка. Спочатку відбудував знищену в пожежі церкву Успіння, пристаріле приходство і церкву Нагірну, потім збудував Народний дім. У ньому діяла під проводом о. пароха читальня „Просвіти" з хором, театральним гуртком і духовою оркестрою, а також кооператива, т-ва „Сокіл" і Союз Українок, а при церквах існували три братства і парафіяльна бібліотека. Завжди опікувався молоддю і у Варяжі заснував захоронку та спровадив до її ведення Сестер Служебниць. Отець Ґаук був заступником декана Варязького деканату і мав крилошанські відзнаки від свого владики Йосафата Коциловського, ЧСВВ, та гідність почетного крилошанина від патріярха і кард. Мирослава. За патріотичну громадську діяльність був переслідуваний польською поліцією і три рази ув'язнений у Грубешові, Замості і у львівських Бриґідках.

Всі надбання українського Варяжа пропали з виселенням в 1945 р. на Тернопільщину. Після Львівського синоду в березні 1946 р. о. канонік Ґаук остався вірний своїй матірній Церкві і скривався робітником у городника в селі близько Сокаля, а священодіяв підпільно. Тих 20 років гонення за віру о. Ґаук згадував як найтяжчі в його і всього народу житті, а заразом із вдоволенням, що міг служити народові і витривати у присязі вірности.

Після війни Варяж припав Польщі, але при т. зв. вирівнянні кордонів приєднали його до УССР. В 1951 році совєтська влада змінила його назву на Новоукраїнку, і через зменшення населення, знизила до статусу села.

За Божими плянами вдалося о. Ґаукові разом з імостею в березні 1966 р. виїхати з України і поєднатися з дітьми в Ошаві, Канада, та відновити явне душпастирювання в парохії св. Юрія в Ошаві з найбільшим відданням для виховування молоді в релігійному дусі і для приналежности до рідного народу. Попри ці завдання знову дістав змогу малювати, що було його замилуванням. Апоґеєм цього двадцятиріччя діяльности і всього життя о. крилошанина були святкування 8-го листопада 1987 р. з нагоди його 99-их уродин. Врочисту Богослужбу целебрував з ювілятом і духовенством Епарх Преосв. Ізидор, а відповідну програму і привітання на святковому бенкеті вислухало понад 400 гостей. Ювілята вітали тоді Папа, наш патріярх, три владики, прем'єри Канади і Онтаріо, посадник Ошави, українські установи від СКВУ до місцевих організацій і знайомі з чотирьох держав, — разом одержав він 120 листів, грамот і пам'яток. Остали вони доказом, що влади церковна, політична і громадська та „звичайні люди" вміють виявити признання за посвятне життя і пошанувати народного діяча — а така спонтанна „заплата" може бути заохотою для інших, щоб включатися і витривати в суспільній діяльності.

Цю вдячність зауважили ми і в численній участі парафіян і гостей в єрейських похоронних відправах 25, 26 і 27-го березня в церкві св. Юрія, на цвинтарі свв. Володимира і Ольги та на поминках. Похорони провадив Епархіяльний владика Ізидор з участю 20 священиків, а займався ними парох о. крилошанин Роман Набережний разом з дітьми покійного. Багато промовців прощалися в любленим другом і патріотом о. крил. Ґауком, — у тім були Владика Ізидор, духовні представники організацій, а із ЗСА д-р Петро Вигінний з Чикаґо, голова Об'єднання Ярославщини і вдячний парафіянин з Майдану Сінявського. Отець Ґаук спочив на парафіяльному цвинтарі побіч могили імості Олени, яку похоронено в 1985 р. на 88 році життя.

Четверо дітей о. крил. Ґаука — мґр Мирослава Сторощук, Ірина Івашко, д-р Богдан — з подругами, і Роман, та вісім внуків і вісім правнуків живуть в Канаді.

На похоронах приймали датки в пам'ять о. крил. Ґаука на цілі СКВУ і на ремонти собору Господнього Переображення в місті Ярославі над Сяном. Між іншим, на цю ціль мґр М. Сторощук пожертвувала 500 дол. і таку ж суму бу вплатив о. крил. С. Ґаук у дні свого століття, 9-го листопада 1988 р.

Степан Кікта

Урочистості „Рідної Школи" у Філядельфії

В суботу, 3-го червня ц.р., відбудеться 33-тє з черги урочисте закінчення академічного року 12-ої кляси Товариства опіки над українською молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії. Це буде знаменна подія в житті 18-ох молодих людей.

Марта Булик, Софія Гасюк, Олекса Геврик, Юстин Датен, Маріянна Денькович, Андрій Когут, Лука Коженьовський, Андрій Комановський, Андрій Кульба, Християн Кульба, Віктор Масний, Леся Мисак, Адріянна Олинець, Христина Савицька, Андрій Савицький, Мотря Федорів, Іван Шнерналь і Лариса Ярема довершать в той день 12 років систематичного й послідовного вивчення культури, мови, історії й традицій свого народу. Це знаменна подія не тільки для тих молодих людей, але й для української еміграції в цій країні, яка спромоглася на таке зусилля. Ми, батьки, знаємо, що наші діти зараз може й не усвідомлюють собі як ваги, так і вартости цих українознавчих студій, але ми знаємо, як вони цінитимуть це знання в майбутньому. Бо хоч, може, наші діти отверто до того й не признаються, але вони свідомі, що знання української мови, культури й історії відкриває для них нові можливості в їхньому житті: їхні подорожі в Україну будуть не тільки цікавішими, але зовсім інакшими; їхні зустрічі з українцями з інших країн поселення будуть не тільки змістовнішими але взагалі можливими, їхня реакція на плутанину Росія — Україна, яку роблять професори американських шкіл, буде не тільки на рівні, але й влучна й раціональна — оперта на фактах і джерелах.

Повторюючи сказане, існування „Рідної Школи" у Філядельфії (як і в інших місцевостях Північної Америки) є неабияким досягненням української спільноти поза межами батьківщини. Тому ми віримо, що українська громада міста Філядельфії та околиці зацікавиться урочистостями, зв'язаними з закінченням академічного року й візьме участь у бенкеті й балі „Рідної Школи".

Бенкет і баль відбудуться 3-го червня ц.р. в залях Українського Культурно-Освітнього Центру, при 700 Сідар Ровд, Абінґтон, Па. (біля Філядельфії), о год. 6:00 вечора.

Головним промовцем під час бенкету буде мґр Оксана Драган-Кравців, голова „Голосу Америки". До танців гратиме оркестра „Рейджінґ Ґуцулс" з Торонто. Ближчі інформації можна отримати, телефонуючи на число (215) 641-0519 або (215) 474-7396.

Марта Федорів

ГОСТІ З УКРАЇНИ У ВАШІНҐТОНІ

Заходами Вашінґтонської групи організації українсько-американських професіоналів, 28-го березня ц.р. у залі українського католицького собору Пресв. Родини у Вашінґтоні відбулася зустріч з чотирма представниками культурно-літературного життя України.

Разом з Іваном Дзюбою, автором праці про денаціоналізацію України „Інтернаціоналізм чи русифікація", поява якої спричинила його арешт і усунення із Спілки письменників, були ще Микола Жулинський — літературний критик і заступник директора Інституту ім. Т. Шевченка Академії наук УССР, який, як і Дзюба, належить до провідних діячів руху за усунення „білих плям" з української історії і літератури; Раїса Іванченко — письменниця та історик, дослідниця життя і творчости українського громадсько-політичного діяча Михайла Драгоманова; Ігор Римарук — поет, завідуючий відділом поезії і драматургії видавництва „Дніпро".

Головним моментом їх перебування у Вашінґтоні були відвідини пам'ятника Т. Шевченкові, біля якого їх зустріла група місцевих американців українського походження.

Першою офіційною зупинкою київських гостей у Вашінґтоні була Бібліотека Конґресу, де вони відвідали український і совєтський відділи та відділ консервації книжок. Вони також записали на стрічку частини із своїх творів для спеціяльної програми новітньої літератури Бібліотеки Конґресу. За словами представників бібліотеки, київські гості — перші українські письменники, які це зробили. Під час розмови з працівниками бібліотеки М. Жулинський порушив питання можливостей співпраці з метою допомоги бібліотекам на Україні в ділянці консервації книжок.

По полудні Дзюба, Жулинський, Іванченко і Римарук відвідали бюро Комісії в питаннях безпеки і співпраці в Европі, відомої також як Гельсінкська комісія, де з її співробітниками обмінялися думками на тему політики „гласности" і „перебудови" на Україні.

Того самого вечора в залі українського католицького собору Пресв. Родини відбулася зустріч київських гостей з групою біля 300 українців околиць Вашінґтону і Балтімору. Вступне слово виголосив проф. Григорій Костюк, лавреат цьогорічної літературної нагороди Антоновичів за книжку спогадів „Зустрічі і прощання", називаючи київських гостей „посланцями нашого народу".

І. Дзюба та його друзі багато уваги присвятили змінам, які тепер відбуваються на Україні, зокрема тим, що стосуються української мови і культури та літературного життя.

Характеризуючи поточну тенденцію ширшого вживання української мови, М. Жулинський сказав, що республіканське керівництво України мусить докладати зусиль, щоб вживання української мови стало можливо „якнайвигіднішим". Багато українських працюючих батьків, додав він, вважають вигіднішим віддати дитину до російськомовного садочка, який у цьому самому кварталі, ніж везти автобусом до українського садочка на другий кінець міста.

Уродженець великою мірою зрусифікованого Донбасу І. Дзюба закінчив свій виступ у позитивному тоні, кажучи, що, не зважаючи на столітні переслідування української культури та історії, українська мова таки не втрачена. Він висловив сподівання, що завдяки законодавчим пропозиціям про надання українській мові державного статусу в межах Української республіки, вона кінець кінцем займе належне їй місце у світі. За його словами, українська „перебудова" мусить початися саме з української мови.

Черговий промовець — Р. Іванченко говорила про можливості співпраці закордонних українців з Україною, між іншим, у галузі спільних проєктів щодо випуску відеоматеріялів на теми з історії України. Як консультант кіностудії імени О. Довженка, вона запропонувала допомогу у здійснюванні таких проєктів.

І. Римарчук висловив задоволення з приводу того, що його вітає так багато американців українського походження, ознайомлених з культурою своїх предків. Говорячи про місце Шевченка в національній свідомості українського народу, він, зокрема, згадав, як у минулому, коли посідання ікон було заборонене, його бабуся, особа глибоко віруюча, молилася до портрета поета. Він підкреслив значення Шевченка саме як духовного лідера України. На закінчення свого виступу Римарук прочитав вірш, присвячений Кобзареві.

29-го березня І. Дзюба відвідав також Науковий центр ім. В. Вілсона при Смітсонівському інституті та Інститут дослідів Росії ім. Кеннана, де говорив на тему національного питання в Совєтському Союзі і відповідав на запитання присутніх науковців. Київські гості відвідали також проф. Г. Костюка, який ознайомив їх із своїми дослідами в ділянці української літератури доби „національного відродження", зокрема творчости В. Винниченка і М. Хвильового, яких донедавна не друкували на Україні. Кожний з гостей отримав від Вашінґтонської групи підписаний проф. Костюком примірник його спогадів.

Перебування Дзюби, Жулинського, Римарука та Іванченко у Вашінґтоні було цікавою і корисною подією, тому що воно дало нам нагоду безпосередньої зустрічі з провідними діячами українського культурно-літературного життя, зокрема автором капітальної праці „Інтернаціоналізм чи русифікація", і обмінятися з ними думками на тему перспектив розвитку нових тенденцій в культурно-літературному і національному житті України

Р. Г.

Гості з Києва та група місцевих американців українського походження біля пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні.

Пам'яті проф. д-ра М. Доберчака

(У шосту річницю смерти)

Дня 18-го лютого 1983 року в Ню Йорку після важкої недуги відійшов у вічність на 75-му році життя професор, д-р Микола Андрій Доберчак. Невмолима смерть передчасно скосила його трудолюбне життя.

М. Доберчак народився 19-го грудня 1908 року в Західній Україні. Під час студій брав активну участь в студентському житті, належав до Пласту і був членом куреня „Лісові Чорти" з кличкою „Люляшко". Великі струси тієї доби різьбили характер молодої людини. Лагідна вдача молодого Доберчака була в різкому противенстві до насильства і підлоти того часу. Будучи талановитим і дуже працьовитим мріяв стати науковцем. В 1935 році закінчив земельний факультет політехніки у Львові і спеціялізувався у біополімерних природних волокнах. В 1951 році захистив докторську працю у Варшаві.

У міжчасі працював: у 1934-1940 рр. як референт тваринництва при централі „Сільський Господар" у Львові і ровночасно при катедрі годівлі тварин Львівської політехніки; 1940-1941 рр. як старший викладач у Львівській політехніці і керівник Відділу вівчарства у Хліборобській палаті та Союзу годівельників овець у Львові; 1944-1946 рр. керівником дослідного Інституту при Ягайлонському університеті у Кракові; 1946-1949 рр. — керівником Відділу вовни при централі сирівців волокнних в Лодзі; 1950-1960 роках спершу асистентом, адюнктом, а після захорони дисертаційної праці доцентом при волоконному факультеті політехніки в Лодзі.

В 1962 році переселився до ЗСА. В 1961-1962 рр. відбув професійно-академічне приготування на політехніці у Брукліні, Н. Й. Від 1-го вересня 1962-1966 рр. став викладачем природничих наук при Корпорації Вермонтських Стейтових Коледжів. 1966-1970 рр. — надзвичайним професором у Ліндон Центрі, Вермонт; 1970 р. звичайним професором там же.

В 1970 році університет у Вермонті делеґував Доберчака для продовження наукових праць до Корнел університету в Ітака, Н. Й., в а 1971 році до університетів: в Лондоні, Англія, Амстердамі, Голляндія, Ослo, Норвеґія, Брюсселі, Бельгія і до Відня, Австрія.

В краю Доберчак працював теж дорадником в мастках Духовної семінарії у Львові, ректором якої був тоді о. д-р Йосиф Сліпий. Це була велика почесть для молодого фахівця співпрацювати, подорожувати і відбувати наукові конференції з тодішнім ректором Духовної семінарії, пізнішим Митрополитом, Патріярхом і Кардиналом. Незвичайно скромний, визначався великою обов'язковістю і патріотизмом.

Від студентів вимагав пильної праці, а для слабших студентів провадив вечорами додаткові виклади, щоб їх підтягнути і помогти. Однак це томило його і погано впливало на стан здоров'я.

В 1979 році перейшов на емеритуру і поселився в Ґлен Спей, Н. Й. На жаль, не довго втішався заслуженим відпочинком, бо занедужав і в 1983 році перервалася нитка його життя.

Багата є спадщина його наукових праць: „Годівля свиней і кріликів", Енциклопедія „Сільський Господар", 1939, Львів, „Вовна анґорського кріликa як волоконний сирівець", Державне видавництво, 1954 р. Варшава; „Ужитковість однородної домашньої американської вовни", Державне Технічне Видавництво, 1951 р. Варшава та багато інших. В 1934-1944 рр. поміщував інші наукові і популярні статті в пресі.

Сл. п. Доберчак мав багато обдарувань і своєю працею діткнув багато сердець. Залишив у великому смутку дружину Марту, дітей Тетяну і Всеволода, друзів і приятелів.

Д-р Роман Барановський

КОРЕЙСЬКА НАРОДНА Демократична Республіка обвинуватила формально З'єднані Стейти Америки, що вони порушують кордон Північної комуністичної Кореї своїми розвідчими літаками типу Ю-2. У повідомленні говориться, що, наприклад, в квітні ц.р. ці літаки 15 разів з'являлися у просторі над демаркаційною лінією, але рівночасно вглублювались в територію Північної Кореї. Комуністи підрахували, що на протязі року таких полетів було 85.

ПОДЯКА

Дружина і родина висловлює щиру подяку Приятелям та Знайомим, які вшанували

св. п.

МИРОНА ГУНЧАКА

своєю присутністю на похоронах або датками на добродійні цілі.

Замість квітів на могилу зложили на добродійні цілі:

На УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР:

$250.00 — П. і І. Декайло;
$100.00 — В. і Я. Криштальський;
по $50.00 — О. і О. Паславський, Хр. і Б. Шепелявий, З. і Р. Воронка;
по $25.00 — М. і Б. Цимбалістий, А. і В. Петришин, В. і В. Васічко, І. і П. Саляк, Г. і Б. Кандюк;
$20.00 — Н. Ярема.
Разом $645.00

На ЦЕРКВУ СВ. ВОЛОДИМИРА в Ґлен Спей, Н. Й.:

$25.00 — О. і П. Саляк;
по $20.00 — М. Лаба, М. і В. Волосянський, М. і Д. Мерена;
по $10.00 — Р. і Я. Ґавур, М. Повч, І. і М. Кіндрачук.
Разом $115.00

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку:

по $20.00 — Н. і П. Мельник, Е. і І. Ґеба, Ґ. і О. Борецький;
по $10.00 — Р. і Я. Ґавур, П. Гайдар, І. і К. Полюга, С. Палцан.
Разом $100.00

Ще раз щира подяка усім, хто вшанував пам'ять нашого Незабутнього Мирона.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ !

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 11-го квітня 1989 р., відійшов у Вічність
по довгій та тяжкій недузі
Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ЗЯТЬ І КУЗЕН

бл. п.

ІВАН М. КАРАМАН

ПОХОРОН відбувся в суботу, 15-го квітня 1989 р. з церкви св. о. Миколая у Філядельфії, на цвинтар Пречистої Діви Марії на Факс Чейс, Па.

Глибоким смутком та безмірним горем прибиті:
дружина — ІРЕНА КАРАМАН
доньки — АРЕТА з мужем і ІВА
сини — МАРКО і БОРИС
тесть — МИХАЙЛО ЛІЩИНСЬКИЙ
кузинки — МИРОСЯ і ІВАНЦЯ ЛІЩИНСЬКІ

Ділимося пресумною вісткою, що з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність у пізніх вечірніх годинах 20-го квітня 1989 року після важких терпінь

бл. п.

ЛЕВ ПРИШЛЯК

на 77-му році життя, відомий та активний громадський діяч, довголітній член Головної Управи ОУА „Самопоміч" та Управи Відділу в Ню Йорку, фінансовий референт журналу „Наш Світ" і суботньої Школи Українознавства того ж Відділу, як рівнож активний у багатьох інших українських установах і організаціях Ню Йорку.

ПОХОРОНИ відбулися в понеділок, 24-го квітня 1989 року з церкви св. Юра Переможця в Ню Йорку на українськім католицькім цвинтарі св. Духа у Гемптонбурзі, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Залишеним у глибокім смутку та горю Дружині Марії, Доні Лялі та Синові Ігореві висловлюємо наше сердечне та щире співчуття.

Головна Управа ОУА „Самопоміч", Управа Відділу та Дирекція суботньої Школи Українознавства з Батьківським Комітетом у Ню Йорку

Об'єднання Українських Лісників і Деревників
ділиться сумною вісткою,
що дня 20-го квітня 1989 р. відійшов у Вічність
на 76-му році життя

бл. п. інж.-лісник

ЛЕВ ПРИШЛЯК

Глибокі співчуття дружині Марії, Доні і Синові складають

Управа і Члени ОБУЛІД-у

В невимовному болю повідомляємо Рідню, Друзів, Знайомих і Українську Громаду, що в ночі 20-го квітня 1989 р. відійшов у Вічність
наш Дорогий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, КУЗЕН

бл. п.

ЛЕВ ПРИШЛЯК

нар. в Городовичах коло Самбора,
член ОУН, вояк УПА, лісник, член ОБЛІД-у, громадський діяч.

ПАНАХИДИ за Душу Спочилого відбудуться в суботу і неділю, 22-го і 23-го квітня 1989 року о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН в понеділок, 24-го квітня 1989 р. о год. 9:30 рано з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Дружина — МАРІЯ
Син — ІГОР ЮРІЙ
Дочка — д-р МАРІЯ ОЛЬГА
Сестра — МАЛЬВІНА з дітьми в Україні
Кузина — ПАВЛЯ ЗУБАЛЬСЬКА з дітьми
Дальша Родина на Україні і в Сибірі

Замість квітів Родина просить складати датки на виховання священиків у Бразилії і на Визвольний Фронт.

Ділимося сумною і болючою вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в неділю, 23-го квітня 1989 р. відійшов у Вічність
на 68-му році життя
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

АНТОН ВАНЬО

ПАНАХИДА у вівторок, 25-го квітня 1989 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Burnadz при 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почнуться в середу, 26-го квітня 1989 р. о год. 9:30 рано у похоронному заведенні, а в год. 10-ій СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а опісля поховання на цвинтарі св. Марії, Садлбрук, Ню Джерзі.

У глибокому смутку:
дружина — АННА
сини —
КОНСТАНТИН з дружиною МИРОСЕЮ
ЯРОСЛАВ
внучки — РОМА і ЛЯРА
сестра — АНАСТАЗІЯ з чоловіком
МИХАЙЛОМ
брати —
МИХАЙЛО з Родиною
ІВАН
сестри — МАРІЙКА і КАТЕРИНА з Родинами
в Україні
брати — ЮРІЙ і ВАСИЛЬ з Родинами
в Україні
свати — РОМАН і БРОНИСЛАВА КОВАЛІВ
ближча і дальша Родина в Америці, Україні
і Словаччині

16-ий Конґрес Українсько-Бразилійської молоді

Удннях 28-го й 29-го січня ц.р. при активній участі наших молодих, які з'їхалися з різних сторін Бразилії, відбувся в місті Уніон да Вікторія 16-ий Конґрес Української молоді. Приблизно 400 молодих делеґатів прибули, на два дні нарад, відправ та товариську зустріч.

Вже від довшого часу група молоді із Уніон да Віторія приготовляла цей З'їзд, щоб кожний учасник виніс із нього гарне враження.

Завдання було дати нагоди до кращої співпраці, програма була багата й різноманітна. Вся тематика в дискусіях кружляла в атмосфері збереження молодої людини у рідному середовищі. Всі промови були скеровані до цього предмету, присутні вислухали доповіді з великою цікавістю та увагою.

На загальних зборах Асоціяції Українсько—Бразильської Молоді головою став Жайро Насіменто. У художній частині виступала танцювальна група „Калина", що виконала декілька українських танців — дуже гарний був виступ, що залишить назавжди приємний й незабутній спогад. Як звичайно, наші танці своєю веселістю й спритністю викликають рясні оплески.

Увечорі відбулась танцювальна забава, що пройшла в дружній атмосфері. В неділю рано Єпископ Кир Єфрем Кривий-єпарх українців католиків Бразилії відправив Святу Літургію.

На обіді українські жінки, приготувавши смачні страви, щедро частували наших конґресменів та інших гостей на протязі двох днів. Всі учасники весело забавлялися, брали участь у програмах, і зав'язали нові знайомства з юнаками та юначками. Хоч цей Конґрес відбувається раз на рік, але дає заохоту до дальшої праці.

І так, відбувся XУІ Конґрес Української Молоді в Бразилії, який уможливив корисний обмін думок.

Корнелій Шмулик

Ірина Дубас, членка 33-го відділу СУА в Пармі, Огайо, народилася вже після смерти своєї славної бабуні Катерини Коссак-Рубчакової. Одначе спомини про велику артистку української сцени жили в родині.

Спомин про велику артистку української сцени

На ширших сходинах 33-го Відділу СУА 11-го грудня 1988 року Ірина Дубас поділилася з присутніми споминами своєї матері покійної Ярослави Барнич, інших членів родини та оцінками тодішніх театральних критиків. Катерина Коссак-Рубчакова була всесторонньо обдарованою артисткою. Вона відзначалася красою, гарним голосом, інтелігенцією, інтуїцією, і як написав наш великий артист і режисер Йосип Гірняк: „Катерина Рубчак мала дар втілюватися в свої ролі". Поет і театральний критик Степан Чарнецький сказав про її гру, що ніхто так щиро не засміється на нашій сцені і ніхто так, як вона не зaридає... Михайло Рудницький писав про Катерину Рубчакову: „Її очі могли враз заясніти полум'яним блиском і померкнути від мелянхолійної задуми, уста вміли червоніти, або вкриватися хоробливою блідістю. У її голосі таїлися перлини, що розбуджували до життєрадости, або до нез'ясованого смутку. Того смутку, коли хочеться без сорому заплакати серед найбільшого натовпу". Любов до мистецтва і української сцени виповнили все життя артистки.

Народилася Катерина Рубчакова в 1881-му році в сім'ї Коссаків, з якої вийшов ряд мистців та визначних військовиків. Шістнадцятирічною дівчиною вступила Катерина до мандрівного театру „Руської Бесіди". Пройшла шлях від хористки до найвизначнішої артистки тодішньої західньоукраїнської сцени. Вона, як і всі тодішні актори українського театру, не мала фахової мистецької освіти, але любов до театрального мистецтва, віра в свій талан та наполеглива праця над собою допомогли їй осягнути найвищих успіхів. Щойно в театрі вона навчалася в музично-драматичній студії, яку проводив Йосип Стадник. Крім того, брала лекції співу у відомого педагога Козловської. Як хористка виступала два роки в різних оперетках. Перший її самостійний виступ був у ролі Арсени в опереті „Циганський барон". Цей виступ вирішив її дальшу сценічну кар'єру і вже незабаром вона виступила в ролі Оксани в „Запорожці за Дунаєм" зі знаними тоді співаками Іваном Григоровичем, Антоніною Осиповичевою і Іваном Рубчаком. Цей її виступ дуже подобався публіці, а критика пророкувала їй велику будучність. В 1899-му році Катерина одружилася з Іваном Рубчаком. На початку XX століття завдяки зусиллям режисера Йосипа Стадника, музичний репертуар в театрі „Бесіда" розширився. Катерина Рубчакова співала 40 партій в операх і оперетах. Найкращими були: партія Катерини в одноіменній опері Аркаса, Оксани в „Різдвяній ночі" Лисенка, Марійки в „Проданій нареченій" Сметани, Маргарити у „Фавсті" Ґуно, Мадам Батерфлай в одноіменній опері Пуччіні та в інших. Безконкуренційною була вона в ролі Гальки в опері Монюшка. В цій опері захоплювався нею не лише український, але й польський глядач. Коли театр „Бесіда" гостював в Кракові, то польський критик Оркан радив артистам польської сцени, щоб подивилися, як треба розуміти і грати ролю Гальки. Директор польського театру хотів заанґажувати Рубчаків в польській опері і драмі, але Рубчаки не прийняли цієї поплатної пропозиції, а залишилися вірними українській сцені і українському глядачеві. К. Рубчакова була визначною оперовою співачкою, однак справжнім її мистецьким покликанням була драма.

В 1905 році український театр в Галичині очолював корифей театру зі Східньої України Микола Садовський. В цьому театрі також виступала славна драматична артистка Марія Заньковецька. Режисерські вказівки Миколи Садовського і гра Марії Заньковецької були для Катерини Рубчак школою майстерности в трактуванні драматичних ролей. При цьому Катерина Рубчакова не втратила свого власного підходу до ролей і була завсіди сама собою.

Драматичний репертуар артистки охоплював всі п'єси українських авторів. Великий успіх мала Катерина в „Безталанній" Карпенка Карого в ролі Софії і в „Ой не ходи, Грицю" Старицького в ролі Марусі. Філярет Колесса писав, що в тій ролі її лірико-трагічне трактування образу було досконале. В тому часі партнером артистки був молодий талановитий актор Лесь Курбас. Їх виступами в драмах „Осіння буря" Войновича, „Дядя Ваня" Чехова, „Чорна пантера і білий ведмідь" Винниченка публіка була захоплена, а критика дала високу оцінку. На прем'єрі „Украдене щастя" був сам автор Іван Франко, який висловив признання Катерині Рубчаковій, Лесеві Курбасові і Василеві Юрчакові. В репертуарі Катерини були також ролі в творах світових драматургів. Катерина Рубчакова брала часто участь в національних імпрезах, де крім оперових арій співала також народні пісні. Праця Катерини в театрі не була легкою. Вистави відбувалися кожного дня, і вона майже в кожній з них брала участь. Театр постійно був у роз'їздах по містах Галичини і Буковини, а під час війни гостював в Кам'янці Подільському, Проскурові, Жмеринці і Житомирі. Крім праці в театрі, Катерина була дбайливою дружиною і матір'ю трьох дочок: Ярослави, Ольги і Надії.

Вибух Першої світової війни припинив працю театру. Одначе в короткому часі створився стрілецький театр, а його очолила Катерина Рубчакова. Вояки-українці масово відвідували театр. На одній з вистав був архикнязь Василь Вишиваний, який висловив Катерині признання. Катерина анґажувала до театру деяких усусусів, які мали акторський хист. Між ними були Йосип Гірняк, Новіна Розлуцький, а музичним керівником і диригентом був тоді ще молодий Ярослав Барнич.

Прийшов листопадовий зрив, і театр під дирекцією Катерини Рубчакової грав для українського війська і народу. На жаль, це не тривало довго. Почався відворот і частина акторів, між ними і Катерина Рубчакова, виїхали за Збруч з думкою скоро повернутися назад. Провидіння судило інакше. Катерина захворіла на тиф і померла 22-го листопада 1919 року в Зінківцях недалеко Кам'янця Подільського в так званому чотирикутнику смерти, де згинуло більше як 40 тисяч наших воїнів. Вона була передовиком на фронті української культури і полягла на цій стійці далеко від своєї родини і від своєї публіки, яка її так любила.

У сторіччя з дня народження Катерини Рубчакової Комісія в справах культури УССР внесла до календаря ювілейних дат видатних людей, затвердженого ЮНЕСКО, ім'я цієї славної артистки. Одначе дотепер не появилася книжка про її життя. Пишуть про неї в різних періодичних виданнях в Україні, але не згадують про багатьох її колеґ, ані про те, що вона очолювала стрілецький театр, а опісля державний театр ЗУНР. Не писали і про те, що вона померла від тифу в чотирикутнику смерти.

Марта Сидір

Поштівка з портретом Митрополита В. Липківського

Видавництво „Фортуна" в Австралії вперше випустило поштівку і портрет Митрополита Василя Липківського. Незабаром вони появляться в українських книгарнях. Крім того видавництво підготовило до друку ще 25 різних поштівок. „Роблю щось нового, чого досі в нас не було", — пише в листі до „Свободи" видавець Петро Кардаш.

Уродженець...

(Закінчення зі стор. 1)

сплатити призначену ціну. Тут о. В. Цимбалістий розповідає про різного роду можливі перешкоди як: хвороба в родині, неурожай, посуха, повінь чи інші катаклізми природи. Він також вияснює, що переважно земля, яку купує комітет є в гористих околицях Прудентополісу й найперше треба її викорчувати та прочистити від всяких деревин і кущів чаю, евкаліптів, аревкарій, канадської сосни чи іншого дерева. Праця тяжка та й до того повільна, бо все треба виконувати руками, через те, що терен не надається на будь-яке господарське змеханізоване знаряддя. Ще окремою проблемою є закон, який дозволяє тільки щошість років засаджувати очищену ділянку землі.

Коли родина сплатила своє зобов'язання супроти комітету за ці гроші пропонується купно ділянки для іншої родини, що в результаті витворює безперервну тяглість допомоги потребуючим. Виглядає, що така система до цієї пори себе оправдала, бо в черзі на допомогу чекає уже коло 200 родин. Окрім того уряд виявив велике зацікавлення цим способом допомоги, а й в недалекому майбутньому може примінити це для цілої країни, а це не абияке признання для ініціяторів, основоположників та для жертводавців. Тут о. В. Цимбалістий зазначує, що велику фінансову підтримку комітет дістає від канадського допомогового товариства ім. єпископа Никити Будки з Альберти. Праця комітету покищо тільки в околицях Брудентополісу бо ж тут скупчення українців найбільше, майже 70 відсотків, але є надія, що згодом ця допомога пошириться на інші колонії українського поселення у Бразилії.

Запитуємо о. В. Цимбалістого про інші ділянки українського громадського життя в Бразилії, й отець з певною гордістю починає розказувати про те, що Бразилія — це країна в якій є дуже добрий матеріял у людях, що прагне відомостей про своє походження та, довідавшись про нього, зі запалом поширює ці відомості серед свого оточення. Розповідь ведеться про о. Ілярія Бардаля, також уродженця Бразилії та теперішнього ігумена в Прудентополісі, який продовжує працю серед української громади, започатковану о. В. Цимбалістим.

З розповіді виглядає, що є чим похвалитися бо Прудентополіська громада і парафія гарно розвиваються під вмілим проводом. Там існує парафіяльна 45-хвилинна щоденна радіова програма „Радіо Есперанза" Радіо Надія", а в неділі ця програма триває три години, з того півтори години вранці, де правиться Утреня і Служба Божа та півтори години по полудні, де можна почути українську музику, пісні, новинки і т.д. Тепер, — як розказує наш гість, — парафія і тамошня громада дістали дозвіл на нову радіовисильню ФМ „Копас Вірдес" — „Зелені Верхи", яка повинна б розпочати свої передачі вже до чотирьох місяців.

З нагоди 1000-ліття збудували суботню школу українознавства, в якій є коло 300 учнів, яких навчають катехитки Серця Ісусового з гуртожитку св. Ольги. Це єдина постійна школа послідовного навчання від першої кляси, де директором є катехитка Надя Музика. З оповідання можна завважити, що наш гість дуже боліє над справою навчання українознавства в Бразилії, бо він твердить з сильним переконанням, що ті діти, які бодай дещо довідаються про своє походження вже не пропадають в чужому морі. Його постійна турбота є про те, що тільки чотири до п'ять тижнів кожного року під час шкільних вакацій можуть катехитки їхати на колонії та протягом того короткого часу навчити дітвори бодай початкових знань про своє походження. Вчать катехитки з великою посвятою, катехизації, української мови і співу. Вдень навчають дітвору, а вечорами дорослих.

Продовжуємо розмову про Прудентополіс і довідуємося, що закінчується будова гарного приміщення для Музею та Осередку Культури, де молоді люди могли б довідатись про своє походження та оглянути зразки надбань української культури. Цікава будівля тим, що на поверхні цього будинку буде розплянована площа присвячена 1000-літтю Хрищення України, з двома пам'ятниками св. Володимира і Тараса Шевченка; посвячення та відкриття останнього має відбутися 3-го грудня ц.р., з участю українців з Канади, які допомагають в будові цього пам'ятника.

Наш гість знову повертається до свого попереднього твердження, що в Бразилії є людський матеріял, який у майбутньому дуже пригодиться для української діяспори, якщо йому допомогти вибитись з цієї убогости, як матеріяльної так і духової. Там потрібно книжок, з різних ділянок, потрібно зустрічі молодих людей з молоддю ЗСА, Канади і т.д., щоб навчитися співу, танку та й інших мистецьких виявів. Тут для приклду отець В. Цимбалістий наводить успішні табори танців і курси гри на бандурі, де учнями було велике число дітвори і молоді. Сьогодні вони вже навчають інших і мають великі успіхи на етнічних фестивалях, захоплюючи глядачів і здобуваючи признання.

Усе ж таки — запевняє о. Цимбалістий — щоб мати ще кращі, як досі, успіхи, — треба було б більшого зацікавлення і заохоти від нашого проводу. Говорить він про різного роду допомоги, що їх дає щедра українська громадськість з інших країн і завважує, що було б добре мати бодай якісь мінімальні вимоги до тих, що цю допомогу отримують. Бо надто часто трапляється таке, де приділена допомога дає змогу закінчити навчання, але не вимагає віддати бодай частинно цього заборгування у формі праці для своєї громади

За цікавою розповіддю гостя час дуже скоро втікає. О. В. Цимбалістий поспішає далі; він тепер є в переїзді до Торонто, де має включитися у редакційний склад українського католицького місячника „Світло", що його в Торонто видають ОО. Василіяни.

Заплянували подорож по Лемківщині

Джерзі Сити, Н.Дж. — Заходами подорожного бюра „Філс Травел" (власники Іван і Маруся Філі) плянується тритижневу прогульку по Лемківщині, яка від'їде з Ню Йорку 29-го червня ц.р.

Плянуються відвідини сопотського фестивалю української пісні й танцю, української школи ім. Тараса Шевченка у Білому Борі, Ченстохови, Кракова, Закопаного та найкращого карпатського курорту Криниці.

Плянується з Криниці влаштовувати одноденні поїздки до інших місцевостей на Лемківщині, як Зиндранови, Команчі, Сянока та Перемишля. Зголошуватись на прогульку „Криничанка '89' " можна до кінця квітня, телефонуючи на число: (518) 274-5242 або, пишучи до: Fil's Travel Agency, 1828 3rd Ave., Watervliet, N.Y. 12189.

Українсько-жидівські...

(Закінчення зі стор. 2)

го стола", яка наступила після конференції, проф. Еттінґер висловив своє негодування з причини завваг проф. Білінського, що жиди служили в НКВД, і тоді розвинулася дискусія про ролю жидів у Великому голоді в Україні і колективізації, що стала в осередку уваги присутніх.

„Чи ми скажемо, що коли поодинокі жиди були злочинцями, чи це значить, що всі вони є злочинцями і винними?" — запитав проф. Еттінґер. Переконуючи в дискусії, що питання жидів і Виликого голоду зраджує антисемістиське упередження, яке треба перебороти", проф. Еттінґер відтак підкреслив факт, що коли він просив ізраїльських учених взяти з ним участь у цій конференції, дістав відповідь: „Не з українцями. Українці будуть завжди нашими ворогами. Свої слова він закінчив ствердженням, що він не є дуже певний, чи він поступив правильно (взяв участь в конференції).

„Моє прохання до моїх жидівських колеґів", — відповів проф. Білінський, — є: ви аналізуєте ваш голокост, а рівночасно закидуєте нам співучасть у злочині. Дозвольте нам також аналізувати Великий голод, бо ж його вплив на українську спільноту був дуже важкий і тому дозвольте нам представити цю проблему тут".

Дискусія, яка наступила після цієї заяви була гаряча, але накінець усі погодилися із твердженням проф. Еттінґера, що закидування збірного злочину є неморальне і непродуктивне.

При кінці, однак, конференції проф. Пріцак уважав за доцільне скласти таку заяву: „Як вам відомо, семиденна війна почалася в Ізраїлі в дуже важких обставинах і це мене дуже затурбувало. І я поставив собі питання, що можна зробити? Ідучи за ствердженням проф. Шпорлюка, що якщо українець хоче бути політиком, то він мусить діяти політично, я дістав ідею зорганізувати український леґіон. Яку силу може мати 500,000 чи 1,000 людей не є важне, але, що я вірив, буде важливим показати світові, а передусім нашим жидівським приятелям, що є українці, які вірять, що вони повинні власною кров'ю заплатити за свої гріхи.

Це був час, коли я почав організувати українські студії в Гарварді і мав зв'язки з українськими студентськими організаціями... Отже, ми почали робити приготування, але щасливо для Ізраїля, а не добре для мене, війна закінчилася саме кілька днів перед тим, як я мав можливість щось зробити. Але розуміється, інші були готові, як був і я, вмерти для цієї справи. Я забув про це моє зусилля, але вчора проф. Пайпс пригадав цей факт, і я хочу, як історик, пригадати, що був такий плян, але передусім я мушу підкреслити, що були молоді люди, які були готові зробити щось в тому напрямі і ясно можна ствердити, що вони це хотіли зробити як своєрідне визнання вини".

МАЄ БУТИ...

У статті Андрія Бука п. з. „Інфляція руйнує, ощадність будує" („Свобода", ч. 66, з 11-го квітня ц.р.) треба читати: „...піднесенням відсоткової стопи, зменшити подаж гроша чи заморозити ціни і платні". Як теж має бути: „...тому Японія багата в капітал і щороку обильно вкладає в підприємства, конструкції, мости..." І рівно ж треба читати: „...і відклали на ощадності всього 5.2 відс., в той час як німці — 12.4 відс." — Ред.